

Rregullat e Tregut të Energjisë Elektrike

**PROCEDURA E KLERIMIT DHE
SHLYERJES**

PËRMBAJTJA

A. HYRJE DHE INTERPRETIM	6
A.1 Hyrje	6
A.1.1 Dispozitë	6
A.2 OBJEKTIVAT E PROCEDURËS SË KLERIMIT DHE SHLYERJES	6
A.2.1 Objektivat	6
A.2.2 Vendimet Teknike të ALPEX-it	7
A.3 INTERPRETIMI	7
A.3.1 Interpretim i përgjithshëm	7
B. ÇËSHTJE LIGJORE DHE DREJTIMI	9
B.1DISPOZITA TË PËRGJITHSHME	9
B.1.1 Përgjegjësitë	9
B.1.2 Legjislacioni	10
B.1.3 Juridiksioni	10
B.1.4 Afati	10
B.1.5 Prioriteti	10
C. Anëtarësimi dhe Detyrimi i Palëve	11
C.1Anëtari i Klerimit	11
C.1.1 E Drejta për tu bërë Anëtarë Klerimi	11
C.1.2 Anëtari Personal i Klerimit	12
C.1.3 Anëtari i Përgjithshëm i Klerimit	12
C.1.4 Jo-Anëtar i Klerimit	12
C.2Palët dhe Procesi i Aderimit	13
C.2.1 Dispozita të Përgjithshme	13
C.2.2 Kualifikimi për të qenë Anëtar Klerimi	14
C.2.3 Çështjet financiare	15
C.2.4 Përshtatshmëria organizative e Anëtarëve të Klerimit	15
C.2.5 Kompetenca profesionale	16
C.2.6 Përdoruesit e EMCS-së	17
C.3Detyrimet e Palëve	17
C.3.1 Të përgjithshme	17
C.3.2 Informacioni për ALPEX-in	19
C.3.3 Detyrimet e Anëtarëve të Klerimit	19
C.3.4 Detyrimet e Anëtarëve të Bursës	20
C.3.5 Detyrimet Specifike të Anëtarëve të Klerimit	20
D. PROCEDURA E KLERIMIT	21
D.1 KLERIMI	21
D.1.1 Rregullat bazë të Klerimit	21

D.2	Llogaritë e Klerimit	21
D.2.1	Parashikime të Përgjithshme	21
D.2.2	Kushtet për hapjen e Llogarive të Klerimit	22
D.2.3	Mbyllja e Llogarisë së Klerimit	23
D.3	PROCEDURA E KLERIMIT	23
D.3.1	Dispozita të Përgjithshme	23
D.3.2	Realizimi i Klerimit	24
D.3.3	Njoftimi i Transaksioneve që do të klerohen	24
D.3.4	Finalizimi i Tregtimit	25
D.3.5	Llogaritja e Pozicioneve Neto	25
D.3.6	Vlerësimi i Garancisë	25
D.3.7	Dispozitat e informacionit dhe verifikimi i të dhënave	25
D.3.8	Komunikimi ndërmjet Palëve	25
E.	FONDI I MOSPËRMBUSHJES SË DETYRIMEVE	27
E.1	DISPOZITA TË PËRGJITHSHME	27
E.1.2	Pjesa Proporcionale	28
E.1.3	Kontributi Fillestar dhe Minimal	28
E.2	Rregullat për llogaritjen e Fondit të Mospërbushjes së Detyrimeve dhe Pjesa Proporcionale për Anëtarët e Klerimit	28
E.2.1	Vlera e Pjesës Proporcionale për Anëtarët e Klerimit	28
E.2.2	Vlera Monetare e Fondit të Mospërbushjes së Detyrimeve	29
E.2.3	Pagesat që duhen të bëhen për korigjimin e Pjesës Proporcionale	29
E.2.4	Kontributet e jashtëzakonshme	30
E.2.5	Pagesa e vonuar e kontributeve në Fondin e Mospërbushjes së Detyrimeve	30
E.2.6	Përdorimi dhe rimbushja e Fondit të Mospërbushjes së Detyrimeve	30
E.2.7	Burimet, asetet	31
F.	MOSPËRMBUSHJA E DETYRIMEVE, PEZULLIMI DHE PËRFUNDIMI	32
F.1	MOSPËRMBUSHJA E DETYRIMEVE, PEZULLIMI DHE PËRFUNDIMI	32
F.1.1	Mospërbushja e Detyrimeve	32
F.2	MENAXHIMI PËR MOSPËRMBUSHJE DETYRIMESH	33
F.2.1	Të drejtat e ALPEX-it	33
F.2.2	Marrja e detyrimeve nga ALPEX-i	35
F.2.3	Netimi përfundimtar	35
F.2.4	Njoftim për Mospërbushje Detyrimesh	35
F.2.5	Pezullimi	36
F.2.6	Efekti i Urdhrit për Pezullim	37
F.3	PËRFUNDIM VULLNETAR NGA NJËRA PALË	37
F.3.1	Dispozita të përgjithshme	37
F.4	ZGJIDHJA E MOSMARRËVESHJEVE	38
F.4.1	Të përgjithshme	38
F.4.2	Zgjidhja miqësore e mosmarrëveshjeve	39

F.4.3	Procedurat gjyqësore	39
F.5	KUFIZIMI I PËRGJEGJËSISË	39
F.6	MASA KUNDREJT ANËTARËVE TË KLERIMIT	39
F.6.1	Llojet e masave	39
F.6.2	Rrethanat për vendosjen e masave	40
F.6.3	Organet kompetente për vendosjen e masave	42
F.6.4	Shqyrtimi i vendimeve	42
F.6.5	Zbatimi i vendimeve	43
F.6.6	Njoftimi	43
F.6.7	Ngjarja e Forcës Madhore	43
F.6.8	Publikimi i procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes	43
F.6.9	Sekreti	43
F.6.10	Njoftimet e ALPEX-it	44
G.	PROCEDURA E SHLYERJES FINANCIARE	45
G.1	TË PËRGJITHSHME	45
G.1.1	Qëllimi	45
G.1.2	Elementet e Shlyerjes	45
G.1.3	Monedha	45
G.1.4	Veprimtaritë Bankare	46
G.1.5	Banka për Shlyerje	46
G.1.6	Elementet e Veprimtarisë Bankare	46
G.2	LLOGARITË BANKARE PËR SHLYERJE	46
G.2.1	Llogaritë Bankare për Shlyerje	46
G.2.2	Llogaria Bankare e Garancisë në Para	47
G.2.3	Parashikimi i Garancisë në Para	47
G.3	Garancia	48
G.3.2	Format e Garancisë	48
G.3.3	Të drejtat e ALPEX-it mbi Garancinë	49
G.3.4	Shlyerja e Transaksioneve	50
G.3.5	Pamundësia për të kryer Shlyerjen në Para	50
G.3.6	Parimet e përgjithshme të Shlyerjes	51
G.3.7	Klerimi dhe Shlyerja në lidhje me palët në kontratat OTC	51
G.4	Ditë E Shlyerjes	52
G.4.1	Dispozitat e Ditës së Shlyerjes	52
G.4.2	Kalendari i Shlyerjes	52
G.4.3	Faturat, Vetëfaturimet	53
G.5	PARAMETRAT PËR PËRCAKTIMIN E KUFIRIT TË KREDITIT	54
G.5.1	Llogaritja e Margjinës	54
G.5.2	Monitorimi i Kufirit të Kreditit	55
G.5.3	Ekzekutimi i Garancisë dhe Hapat për përdorimin e Fondit në Mospërbushje të Detyrimeve	57
G.5.4	Ekzekutimi i Garancisë	58

G.5.5	Tarifa Fikse e Aderimit dhe Tarifa Fikse Vjetore	58
G.5.6	Tarifat e tjera	59
H. DISPOZITA KALIMTARE		60
H.1	TË PËRGJITHSHME	60
H.1.1	Hyrje	60
H.1.2	Kufiri i Kreditit	60
H.1.3	Ndryshimet	60

A. HYRJE DHE INTERPRETIM

A.1 HYRJE

A.1.1 Dispozitë

A.1.1.1 Tregjet e ALPEX-it përfshijnë tregtimin ndërmjet pjesëmarrësve prodhues, tregtarë, konsumatorë, furnizues të energjisë elektrike, Operatori i Sistemit të Transmetimit, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes dhe çdo entitet tjetër që e parashikon Ligji në Fuqi. Është një kusht i Licencave të ALPEX-it (i referohet Licencës përkatëse të ALPEX-it në Tregun e Shqipërisë dhe rolit si përfitues i disa të drejtave dhe detyrimeve nga KOSTT-i për funksionimin e tregjeve të organizuara të energjisë elektrike të Tregut të Kosovës) që ALPEX-i do të hyjë, duke administruar dhe mbajtur në fuqi në çdo moment një procedurë e cila:

- (a) përcakton kushtet e aktivitetit të klerimit dhe shlyerjes për shitjen dhe blerjen e energjisë elektrike me shumicë në Tregjet e ALPEX-it;
- (b) të lehtësojë arritjen e objektivave të përcaktuara në paragrafin A.2.1.1 më poshtë;

A.1.1.2 Kjo procedurë përcakton rregullat e klerimit dhe shlyerjes për pjesëmarrjen në Tregjet e ALPEX-it.

A.2 OBJEKTIVAT E PROCEDURËS SË KLERIMIT DHE SHLYERJES

A.2.1 Objektivat

A.2.1.1 Qëllimi i kësaj Procedure Klerimi dhe Shlyerje është të ndihmojë në arritjen e objektivave të mëposhtëme:

- (a) të lehtësojë shlyerjen me efikasitet, nga ALPEX-i, të detyrimeve që i ngarkohen nga licencat e veta;
- (b) të lehtësojë funksionimin, administrimin dhe zhvillimin efikas, ekonomik dhe të koordinuar të Tregut të Energjisë Elektrike në mënyrë të sigurt në aspektin financiar;
- (c) të lehtësojë pjesëmarrjen e Anëtarëve të angazhuar në prodhimin, furnizimin, tregtinë dhe konsumin e energjisë elektrike në aktivitetin e tregtimit sipas Tregut të Energjisë Elektrike;
- (d) të nxisin konkurrencën në tregun e shitjes me shumicë të energjisë elektrike në Shqipëri dhe Kosovë;
- (e) të sigurojnë transparencë në funksionimin e Tregjeve të ALPEX-it;
- (f) të sigurojnë që të mos ketë asnjë diskriminim të padrejtë ndërmjet subjekteve që janë Palë në Procedurën e Klerimit dhe Shlyerjes;
- (g) të promovojnë interesat afatshkurtra dhe afatgjata të konsumatorëve të energjisë elektrike në Shqipëri dhe Kosovë në lidhje me çmimin, cilësinë, besueshmërinë dhe sigurinë e furnizimit me energji elektrike.

- (h) zbatimin e masave shtrënguese dhe bërjen e pagesave për Anëtarët përkatës të Bursës dhe/ose Anëtarëve të Klerimit në përputhje me rregullat dhe afatet e përcaktuara;
- (i) mbajtja e dokumenteve të transaksioneve; dhe
- (j) mirëmbajtjen dhe përditësimin e kalendarit të Klerimit dhe Shlyerjes

A.2.1.2 Paragrafët A.1.1 deri në A.2.1 të këtij seksioni A.1 janë vetëm për informim dhe, pa paragjykuar të drejtat, detyrat dhe detyrimet e përcaktuara në Licencat dhe legjislacionin e përmendur aty, nuk ka për qëllim në vetvete dhe nuk duhet të interpretohet në mënyrë që të krijojë detyrime ligjore ose të vendosë të drejta dhe detyrime ndërmjet Palëve.

A.2.2 Vendimet Teknike të ALPEX-it

A.2.2.1 Vendimet Teknike të ALPEX-it përcaktojnë në detaje procedurat që duhet të ndiqen nga Palët në kryerjen e detyrimeve dhe funksioneve sipas kësaj Procedure Klerimi dhe Shlyerje.

A.3 INTERPRETIMI

A.3.1 Interpretim i përgjithshëm

A.3.1.1 Në këtë Procedurë Klerimi dhe Shlyerje, do të zbatohen përkufizimet e mëposhtme, përveç nëse konteksti e kërkon ndryshe:

- (a) Tabela e Përmbajtjes, indeksi dhe titujt në këtë Procedurë Klerimi dhe Shlyerje janë vetëm për lehtësi referimi dhe nuk janë pjesë e përmbajtjes së kësaj Procedure Klerimi dhe Shlyerje dhe nuk ndikojnë dhe nuk do të ndikojnë në të ardhmen në interpretimin e saj;
- (b) fjalët në njëjës përfshijnë shumësin dhe anasjelltas dhe gjinia mashkullore përfshin gjininë femërore dhe asnjëse;
- (c) fjala “përfshij” dhe variantet e saj duhet të interpretohen pa kufizim;
- (d) çdo referencë ndaj çdo legjislacioni, primar ose sekondar, në këtë Procedurë të Klerimit dhe Shlyerjes përfshin çdo interpretim, ndryshim, modifikim, zëvendësim, rifunksionim ose konsolidim ligjor të çdo legjislacioni të tillë dhe çdo rregulloreje ose urdhri të nxjerrë nga Autoriteti Kompetent i bërë nga ai dhe çdo referencë të përgjithshme tek çdo legjislacion i cili përfshin çdo rregullore ose urdhër të Autoritetit Kompetent i bërë nga ai;
- (e) çdo referencë ndaj seksioneve, paragrafëve dhe Vendimeve Teknike të ALPEX-it është referenca ndaj seksioneve, paragrafëve dhe Vendimeve Teknike të ALPEX-it të kësaj Procedure të Klerimit dhe Shlyerjes, të ndryshuar ose modifikuar herë pas here në përputhje me dispozitat e kësaj Procedure Klerimi dhe Shlyerje;
- (f) çdo referencë ndaj një marrëveshje ose dokumenti tjetër, ose ndonjë akt ose instrument tjetër duhet të interpretohet si një referencë ndaj asaj marrëveshjeje ose dokumenti, akti ose instrumenti tjetër të ndryshuar, modifikuar, plotësuar, zëvendësuar, caktuar ose rinovuar herë pas here në mënyrë të ligjshme;

- (g) çdo referencë që i bëhet një dite të caktuar duhet të interpretohet si referencë për një ditë kalendarike, përveç rasteve kur parashikohet ndryshe, dhe çdo referencë që i bëhet një viti të caktuar duhet të interpretohet si referencë për një periudhë prej 12 muajsh;
- (h) çdo referencë që i bëhet një ore të caktuar duhet të interpretohet si CET (Zona Kohore e Evropës Qendrore) ;
- (i) kur ndonjë Pala i vendoset ndonjë detyrim në përputhje me këtë Procedurë të Klerimit dhe Shlyerjes dhe shprehet se kërkohet përmbushja brenda një afati kohor të caktuar, ai detyrim, sipas rastit, do të vazhdojë të jetë i detyrueshëm dhe i zbatueshëm pas këtij afati kohor nëse Pala nuk arrin ta përmbushë detyrimin brenda atij afati kohor (por pa paragjykuar të gjitha të drejtat dhe ndreqjet e mundshme kundrejt atij personi për shkak të dështimit të atij personi për ta përmbushur atë detyrim brenda afatit kohor);
- (j) fjalët dhe frazat me shkronjë të madhe, format e shkurtra, shkurtesat dhe nënshkrimet kanë kuptimin që u jepet në Përkufizimet e Rregullave të Tregut të Energjisë Elektrike, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe;
- (k) Referenca ndaj një "personi ose entiteti" përfshin çdo individ, ortakëri, firmë, shoqëri, korporatë (e krijuar me ligj ose me mënyra të tjera), sipërmarrje të përbashkët, fond, shoqatë, organizatë ose njësi tjetër, pavarësisht nëse ka/kanë ose jo status juridik të veçantë;
- (l) kur kjo Procedurë Klerimi dhe Shlyerje kërkon që të dhënat të publikohen nga ALPEX-i, ato do të vihen në dispozicion të publikut (të cilat, për të shmangur çdo dyshim, do të jenë të disponueshme për të gjithë publikun dhe jo vetëm për Palët);
- (m) kur kjo Procedurë Klerimi dhe Shlyerje kërkon që ALPEX-i të publikojë informacion dhe nuk specifikohet një afat kohor për këtë publikim, atëherë ky informacion publikohet sa më shpejt që të jetë e mundur;
- (n) kur nuk specifikohet asnjë afat kohor për përmbushjen në lidhje me çdo lloj detyrimesh që duhet të ekzekutohet nga një Palë, atëherë ky detyrim do të ekzekutohet brenda një kohë të arsyeshme;

B. ÇËSHTJE LIGJORE DHE DREJTIMI

B.1 DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

B.1.1 Përgjegjësitë

- B.1.1.1 ALPEX-i është përgjegjës për procesin e Klerimit dhe Shlyerjen e Transaksioneve lidhur me tregtimin e Produkteve në tregjet e ALPEX-it, në rolin e tij si Kundërpalë Qendrore.
- B.1.1.2 Një Anëtar Klerimi është përgjegjës para ALPEX-it për qëllimin e Klerimit si Kundërpalë në përputhje me Rregullat e Tregut të Energjisë Elektrike dhe këtë Procedurë.
- B.1.1.3 Klerimi kryhet nëpërmjet sistemit elektronik (në vijim EMCS) dhe proceseve përkatëse.
- B.1.1.4 Shlyerja e të gjithë Kreditorëve dhe Debitorëve të ALPEX-it që vijnë si rezultat i Pozicionit të Anëtarëve të Bursës nga Transaksionet në Tregjet e ALPEX-it, duke krijuar një Kontratë detyruese për Palët për shitjen ose blerjen e energjisë elektrike, do të kryhet nëpërmjet Bankës për Shlyerje të përcaktuar nga ALPEX-i.
- B.1.1.5 ALPEX-i do të marrë masat e duhura për parandalimin e problemeve operationale në sistemet që menaxhon dhe do të kërkojë të riparojë sa më shpejt problemet këqfunksionimin dhe dështimet.
- B.1.1.6 Kjo Procedurë për Transaksionet e ndodhura në Tregjet e Ditës në Avancë dhe ato Brenda të Njëjtës Ditë, siç është në fuqi në çdo kohë sipas vendimeve të Autoritetit Rregullator për miratimin e çdo ndryshimi sipas rastit, dhe është detyruese për ALPEX-in, Anëtarët e Bursës, Anëtarët e Klerimit, sistemet dhe organet e pagesës/shlyerjes e të tjera që bashkëpunojnë me ALPEX-in, si dhe të gjithë personat e përfshirë në Transaksionet e kleruara nga ALPEX-i.
- B.1.1.7 Kjo Procedurë është e detyrueshme për personat që nuk janë Anëtarë Klerimi dhe Anëtarë të Bursës në tregjet e ALPEX-it, por janë të lidhur kontraktualisht me ta, siç mund të jenë në cilësinë e Anëtarit të Bordit të Drejtorëve, nëpunësit ose agjentit, Anëtarëve të Klerimit dhe Anëtarëve të Bursës, sipas rastit, se duhet të sigurojnë me mjetet e duhura dhe në përputhje me çdo udhëzim të ALPEX-it, pajtueshmërinë e këtyre personave me dispozitat e Procedurës si dhe përmbushjen e detyrimeve që rrjedhin prej saj.
- B.1.1.8 Personat e përmendur në paragrafët e mësipërm kanë një detyrim më vete që të njohin dhe të respektojnë dispozitat e kësaj Procedurë, megjithëse kjo në asnjë mënyrë nuk i çliron ata nga detyrimet e tjera që rrjedhin nga ligji ose që u vendosen nga organet kompetente apo autoritetet mbikëqyrëse, sipas rastit.
- B.1.1.9 Dispozitat e kësaj Procedure do të interpretohen në mirëbesim, në përputhje me normat më të mira etike të biznesit dhe praktikat e pranuar të tregut, me synimin për të siguruar funksionimin e rregullt dhe në mënyrë të qetë të sistemit elektro-energjitik. Nëse për çfarëdo arsye, ndonjë nga dispozitat e procedurës bëhet e pavlefshme, kjo nuk do të ndikojë në vlefshmërinë dhe efektin detyrues të dispozitave të tjera të Procedurës.

B.1.1.10 ALPEX-i nuk duhet të diskriminojë pa arsye ndonjë nga Palët në cilindo pozicion sipas Procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes në ushtrimin e të drejtave dhe kompetencave të tij dhe në kryerjen e funksioneve dhe detyrimeve të tij.

B.1.1.11 ALPEX-i është i autorizuar nga të gjitha palët për të ushtruar dhe kryer të drejtat, detyrimet dhe funksionet që i janë dhënë sipas Procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes sa dhe siç kërkohet nga kjo Procedurë Klerimi dhe Shlyerje dhe në përputhje me të.

B.1.2 **Legjislacioni**

B.1.2.1 Kjo Procedurë Klerimi dhe Shlyerje dhe çdo mosmarrëveshje që lind sipas, nga ose në lidhje me këtë Procedurë të Klerimit dhe Shlyerjes do të interpretohen, shpjegohen dhe drejtohen përkatësisht në përputhje me ligjet e Shqipërisë dhe/ose Kosovës, sipas rastit.

B.1.3 **Juridiksioni**

B.1.3.1 Duke qenë se, në lidhje me Procesin e Zgjidhjes së Mosmarrëveshjeve, u nënshtrohen dispozitave që i referohen Rregullave të Tregut të Energjisë Elektrike, Palët janë nën juridiksionin përkatës të Gjykatave dhe Legjislacionit të Shqipërisë dhe/ose Kosovës sipas rastit, për të gjitha mosmarrëveshjet që lindin sipas, nga ose në lidhje me Procedurën e Klerimit dhe Shlyerjes.

B.1.4 **Afati**

B.1.4.1 Procedura e Klerimit dhe Shlyerjes duhet të fillojë në Ditën e Përcaktuar nga këto Rregulla.

B.1.5 **Prioriteti**

B.1.5.1 Në rast të ndonjë konflikti në lidhje me ndonjë detyrim mes Palëve, sipas çfarëdo Kërkese Ligjore dhe Procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes, ky konflikt do të zgjidhet duke u dhënë përparësi, sipas renditjes së mëposhtme:

- (a) kërkesave sipas ligjeve në fuqi;
- (b) çdo kërkesë, drejtimi, përcaktimi, vendimi, udhëzimi ose rregulli në fuqi të çdo Autoriteti Kompetent;
- (c) licencës në fuqi;
- (d) Kushtet e Përgjithshme të Rregullave të Tregut të Energjisë Elektrike;
- (e) kësaj Procedurë Klerimi dhe Shlyerje;
- (f) Vendimet Teknike të ALPEX-it;
- (g) Marrëveshja e Anëtarësimit në Bursë
- (h) Marrëveshja Kuadër për Klerim

C. ANËTARËSIMI DHE DETYRIMI I PALËVE

C.1 Anëtari i Klerimit

C.1.1 E Drejta për tu bërë Anëtarë Klerimi

C.1.1.1 Anëtari i Klerimit mund të jetë Anëtar Personal i Klerimit ose Anëtar i Përgjithshëm i Klerimit.

C.1.1.2 Një entitet që kërkon të pranohet si Anëtar Klerimi duhet:

- (a) të paguajë Tarifën Fikse të Aderimit
- (b) të paraqesë aplikimin për anëtarësim, në përputhje me kushtet e kësaj Procedure të Rregullave të Tregut të Energjisë Elektrike.
- (c) të sigurojë ALPEX-in se i plotëson kërkesat në fuqi të përcaktuara në paragrafin C.1.1 dhe për këtë arsye është i pranueshëm për t'u bërë Anëtar i Klerimit.

C.1.1.3 Kapaciteti i Anëtarit të Klerimit nuk i transferohen apo cedohet një Pale të tretë.

C.1.1.4 Në rast të ndonjë ndryshimi të madh të korporatës, në veçanti në rast bashkimi nëpërmjet përthithjes, që ndikon në funksionimin e një Anëtari Klerimi, zbatohet procedura e mëposhtme:

- (a) nëse transformimi i korporatës rezulton në përthithjen e një Anëtari Klerimi nga një person juridik që nuk është Anëtar Klerimi, personi juridik përthithës duhet të fitojë të njëjtin kapacitet të një Anëtari Klerimi si ky Anëtar Klerimi i përthithur në përputhje me dispozitat e kësaj Procedure. Personi juridik përthithës merr përsipër të gjitha të drejtat dhe detyrimet e Anëtarit të Klerimit të përthithur;
- (b) nëse transformimi i korporatës rezulton në përthithjen e një Anëtari Klerimi nga një Anëtar tjetër Klerimi, Anëtari i Klerimit përthithës merr përsipër të gjitha të drejtat dhe detyrimet e Anëtarit të Klerimit të përthithur. Nëse përthithja përfshin Anëtarë Klerimi me kapacitet të ndryshëm Klerimi, atëherë transformimi i korporatës do të shqyrtohet rast pas rasti nga ALPEX-i duke pasur parasysh dispozitat në fuqi të sektorit energjetik dhe financiar dhe procedurat e parashikuara nga Vendimi Teknik përkatës i ALPEX-it;
- (c) në çdo rast, Anëtari i Klerimit përthithës ose i përthithur, sipas rastit, duhet të njoftojë ALPEX-in përpara transformimit të korporatës në përputhje me dispozitat e Vendimit Teknik përkatës të ALPEX-it. I njëjti Vendim Teknik do të përcaktojë gjithashtu procedurën specifike si dhe të gjitha kushtet teknike dhe detajet e nevojshme të cilave duhet t'u përmbahen Anëtarët e Bursës në rast të transformimit të korporatës.

C.1.1.5 Anëtarët e Klerimit janë përgjegjës për përmbushjen e të gjitha detyrimeve të tyre në përputhje me dispozitat e kësaj Procedure. Këto përgjegjësi përfshijnë çdo veprim ose mosveprim nga ana e organeve të tyre përfaqësuese, nëpunësve dhe agjentëve, dhe në veçanti personat që përdorin Sistemin e Klerimit të Tregut të Energjisë (EMCS) me qëllim Klerimin e Transaksioneve të Përmbyllura.

C.1.2 Anëtari Personal i Klerimit

- C.1.2.1 Një Anëtar i Bursës mund të pranohet nga ALPEX-i si Anëtar Personal i Klerimit sipas kësaj Procedure.
- C.1.2.2 Anëtari Personal i Klerimit është përgjegjës vetëm për Klerimin e Transaksioneve të tij që kanë krijuar një Kontratë detyruese për shitjen ose blerjen e energjisë elektrike në Tregjet e ALPEX-it, ndërkohë që nuk kanë të drejtë të kryejnë Klerimin e Transaksioneve të Anëtarëve të tjerë të Bursës.
- C.1.2.3 Si Anëtarë Personal të Klerimit, ata kryejnë Transaksione Klerimi nëpërmjet Llogarive të tyre të Klerimit, ose nëpërmjet një Llogarie tjetër Klerimi e mundësuar nga një Anëtar i Përgjithshëm Klerimi. Në një rast të tillë, Anëtari i Përgjithshëm i Klerimit lejohet të klerojë Transaksionet e kryera nga Anëtari Personal i Klerimit si Anëtar i Bursës në Tregjet e ALPEX-it në bazë të deklarimeve të seksionit D.3.2.

C.1.3 Anëtari i Përgjithshëm i Klerimit

- C.1.3.1 ALPEX-i pranon si Anëtarë të Përgjithshëm Klerimi çdo Bankë tregtare të licencuar nga Banka Qendrore e Shqipërisë dhe/ose e Kosovës përkatësisht në përputhje me këtë Procedurë, me kusht që ata të plotësojnë kushtet e përcaktuara në Vendimin Teknik përkatës të ALPEX-it.
- C.1.3.2 Anëtari i Përgjithshëm i Klerimit është përgjegjës për Klerimin e Transaksioneve të kryera nga Anëtarët e Bursës në Tregjet e ALPEX-it, ashtu siç janë deklaruar që do të klerohen në EMCS nga Anëtari i Përgjithshëm i Klerimit në përputhje me seksionin D.3.2.
- C.1.3.3 Anëtari i Përgjithshëm i Klerimit duhet të ketë burimet e nevojshme financiare shtesë dhe kapacitetin operacional për ta kryer këtë aktivitet. Në këtë kuadër, ai duhet të mbledhë nga Anëtarët e Bursës të kontraktuar prej tij të gjithë informacionin bazë që jepet në lidhje me Klerimin në përputhje me kushtet e kësaj Procedure për të identifikuar, monitoruar dhe menaxhuar ndonjë rrezik të mundshëm. Me Vendim Teknik, ALPEX-i mund të përcaktojë të gjitha kushtet e nevojshme dhe detajet teknike ose procedurale në lidhje me zbatimin e këtij paragrafi.
- C.1.3.4 Sa herë që ALPEX-i do e kërkojë, Anëtari i Përgjithshëm i Klerimit do të japë informacion në lidhje me kriteret, planet dhe procedurat që po zbaton për të bërë të mundur që Anëtari Bursës së kontraktuar prej tij të aksesojë Tregjet e ALPEX-it dhe shërbimet e Klerimit. Në çdo rast, përgjegjësia për tu siguruar që Anëtari i Bursës të përmbushë detyrimet në Tregjet e ALPEX-it, bie mbi Anëtarin e Përgjithshëm të Klerimit të lidhur me këtë Anëtar Bursë.

C.1.4 Jo-Anëtar i Klerimit

- C.1.4.1 Anëtari i Bursës në Tregjet e ALPEX-it që është Jo-Anëtar Klerimi nuk ka të drejtë të marr pjesë në Klerimin e Transaksioneve.
- C.1.4.2 Çdo Jo-Anëtar Klerimi, për Klerimin e Transaksioneve të tij, duhet të ketë caktuar të paktën një (1) Anëtar të Përgjithshëm Klerimi në përputhje me kushtet e kësaj Procedure. Në asnjë rast nuk do të pranohet që një Jo-Anëtar Klerimi të caktojë një Anëtar të Përgjithshëm Klerimi që nuk është në përputhje me seksionin D.3.2.

C.2 Palët dhe Procesi i Aderimit

C.2.1 Dispozita të Përgjithshme

- C.2.1.1 Një entitet ligjor mund të bëhet Palë në Procedurën e Klerimit dhe Shlyerjes vetëm në përputhje me kushtet e Procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes dhe Marrëveshjes Kuadër për Klerim.
- C.2.1.2 Çdo entitet ligjor që është Palë në Marrëveshjen Kuadër për Klerim do të jetë Palë në Procedurën e Klerimit dhe Shlyerjes, në përputhje me Procesin e Aderimit të dhënë më poshtë.
- C.2.1.3 Për t'u bërë Anëtar Klerimi, "Aplikanti" duhet të plotësojë një formular aplikimi duke përdorur formularin standard të dhënë dhe ta dërgojë atë në ALPEX. Ky formular duhet të nënshkruhet nga përfaqësuesi ligjor i Aplikantit dhe të shoqërohet me dokumentet e nevojshme mbështetëse, siç përcaktohet nga ALPEX-i, dhe për më tepër do të pranohet se krijon një deklaratë serioze nga Aplikanti që ai i plotëson kërkesat për marrjen e kapacitetit të kërkuar. Në formularin e aplikimit specifikohen të gjitha kushtet që Aplikanti duhet të përmbushë për t'u bërë Anëtar Klerimi, kushte sipas të cilave Aplikanti duhet të:
- (a) paguajë Tarifën Fikse të Aderimit; dhe
  - (b) nënshkruajë Marrëveshjen Kuadër për Klerim.
- C.2.1.4 Tarifa Fikse e Aderimit është e pakthyeshme.
- C.2.1.5 Me dorëzimin e aplikimit do të konsiderohet se aplikanti i ka pranuar të gjitha dispozitat e kësaj Procedurë dhe Rregullat e Tregut të Energjisë Elektrike, përfshirë të gjitha Vendimet Teknike të nxjerra në zbatim të saj, si dhe të detyrimeve përkatëse në lidhje me kapacitetin e kërkuar.
- C.2.1.6 Me dorëzimin e aplikimit, aplikanti duhet t'i paraqesë ALPEX-it një memorandum, ku përcaktohen procedurat e brendshme organizative për ushtrimin e veprimtarisë së Anëtarit të Klerimit, në mënyrë që të plotësohen kërkesat e kësaj Procedure dhe veçanërisht dispozitat e seksionit C.2.4. Ky memorandum do t'i referohet në mënyrë specifike infrastrukturës dhe kompetencave organizative, operationale, tekniko-ekonomike, si dhe mekanizmave dhe procedurave për Klerimin dhe Shlyerjen, kontrollin e brendshëm, menaxhimin e riskut, raportimin financiar dhe kontabël, që duhet të ketë Aplikanti për të përmbushur detyrimet e tij të Klerimit.
- C.2.1.7 Nëse aplikimi është për kapacitetin e Anëtarit të Përgjithshëm të Klerimit, duhet t'i referohemi gjithashtu:
- (a) politikës që duhet të adoptojë Aplikanti, në rastin e një Anëtari të Përgjithshëm Klerimi, për përcaktimin e kriterëve, planeve dhe procedurave që duhet të zbatojë për t'i mundësuar Anëtarit të Bursës të kontraktuar prej tij të aksesojë shërbimet e klerimit;
  - (b) procedurat për ndarjen e llogarive, monitorimin dhe menaxhimin e riskut që do të zbatohen nga aplikanti në lidhje me Pozicionet e Anëtarit të Bursës në tregjet e ALPEX-it, duke përfshirë në veçanti procedurat që kanë të bëjnë me:

- (i) mënyrën se si do të dallohen Pozicionet e Anëtarit të Bursës nga Pozicioni i një Anëtari tjetër të Bursës në Tregjet e ALPEX-it me qëllim përcaktimin e mënyrës se cili prej shërbimeve të Klerimit dhe Shlyerjes do të kryhet;

C.2.1.8 ALPEX-i do të ketë të drejtë të bëjë të ditur dorëzimin e aplikimit dhe të bëjë të njohur identitetin e Aplikantit.

C.2.1.9 ALPEX-i ka të drejtë të kërkojë çdo dokument ose informacion tjetër shtesë ose plotësues që e gjykon të nevojshëm për shqyrtimin e aplikimit ose verifikimin e të dhënave të paraqitura, si dhe paraqitjen përpara tij të përfaqësuesve ose punonjësve të Aplikantit, veçanërisht atyre që synojnë të kryejnë detyrat e Agjentit Klerues të Certifikuar.

C.2.1.10 Për të përcaktuar aftësinë dhe gatishmërinë e Aplikantit, ALPEX-i mund t'i kërkojë që të marrë pjesë në seancat e testimit të Klerimit ose skenarë të tjerë simulues të Tregtimit, Klerimit dhe Shlyerjes.

C.2.1.11 Kur ALPEX-i merr një aplikim nga një Aplikant, duhet që brenda 20 ditëve nga marrja e aplikimit t'i dërgojë Aplikantit një Njoftim duke e informuar Aplikantin për çdo informacion ose sqarim të mëtejshëm që kërkohet në lidhje me aplikimin ose kur aplikimi është i paplotë. ALPEX-i do të japë me detaje së çfarë sqarimi kërkohet ose ku është i paplotë aplikimi.

C.2.1.12 Nëse ALPEX-i nuk sqarohet ose nuk merr informacionin shtesë të kërkuar brenda 10 ditëve pasi aplikanti është informuar nga ALPEX-i për nevojën e një sqarimi të tillë, do të pranohet se Aplikanti e ka tërhequr aplikimin. Aplikanti mund të kërkojë kohë shtesë për të dhënë informacione ose sqarime të mëtejshme dhe ALPEX-i nuk duhet ta refuzojë në mënyrë të paarsyeshme një kërkesë të tillë.

C.2.1.13 Pas marrjes së formularit të aplikimit të plotësuar dhe çdo sqarimi apo informacion shtesë të kërkuar nga ALPEX-i dhe me kusht që Aplikanti të plotësojë kushtet për anëtarësim të specifikuar në formularin e aplikimit, brenda 15 ditëve nga marrja përfundimtare e të gjithë informacionit të kërkuar, ALPEX-i duhet të pajisë Aplikantin me një Marrëveshje Kuadër për Klerim. Aplikanti duhet ta dorëzojë Marrëveshjen Kuadër për Klerim të nënshkruar brenda 30 ditëve.

C.2.1.14 Pas marrjes nga ALPEX-i të Marrëveshjes Kuadër për Klerim të nënshkruar në përputhje me paragrafin C.2.1.13, Aplikanti do të bëhet Palë në datën e specifikuar në Marrëveshjen Kuadër për Klerim, nëse ALPEX-i dhe Aplikanti nuk kanë rënë dakord me shkrim për një datë tjetër.

C.2.1.15 Në bazë të një Vendimi Teknik, ALPEX-i mund të specifikojë më tej procedurën e marrjes së kapacitetit të Anëtarit të Klerimit.

C.2.2 **Kualifikimi për të qenë Anëtar Klerimi**

C.2.2.1 Një entitet ligjor mund të kualifikohet për të marrë kapacitetin e Anëtarit të Klerimit, kur përmbush kërkesat në lidhje me funksionimin e tij në përputhje me dispozitat në fuqi, sipas rastit, si dhe me dispozitat e përcaktuara në këtë Procedurë. Përmbushja e këtyre kërkesave përbën një detyrim të vazhdueshëm dhe të përvokueshëm për

Anëtarin e Klerimit dhe duhet ti përmbushë gjatë gjithë kohës së funksionimit të tij në përputhje me këto kushte.

- C.2.2.2 Që një entitet ligjor të mund të ketë të drejtë të fitojë kapacitetin e Anëtarit Personal të Klerimit, Aplikanti duhet të ketë marrë Njoftimin e Pranimit të përcaktuar në Rregullat e ALPEX-it në mënyrë që të fitojë pozicionin e Anëtarit të Bursës në përputhje me dispozitat e Rregullave të ALPEX-it.
- C.2.2.3 ALPEX-i mund të kufizojë aksesin e një Anëtarit Klerimi në Klerim nëse e konsideron të nevojshme për të kontrolluar riskun e vet, duke zbatuar, aty është e aplikueshme, dispozitat e seksionit F.6.
- C.2.2.4 Anëtarët e Klerimit duhet t'i bëjë të mundur ALPEX-it të gjithë aksesin e nevojshëm në shërbimet e tyre, informacionin dhe të dhënat në lidhje me shërbimet e Klerimit, në mënyrë që ALPEX-i të jetë në gjendje të verifikojë përputhjen e tyre me kushtet dhe kriteret që vendos çdo herë për funksionimin e tyre.
- C.2.2.5 Anëtarët e Klerimit duhet të kenë mjetet e nevojshme financiare, organizative dhe operacionale për të mbikëqyrur dhe monitoruar përmbushjen e rregullt të detyrimeve të tyre që rrjedhin nga kapaciteti përkatës.
- C.2.2.6 ALPEX-i mund t'ua refuzojë aksesin Anëtarëve të Klerimit që nuk përmbushin kriteret për marrjen e një kapaciteti të tillë në përputhje me dispozitat e kësaj Procedure, vetëm pasi ta justifikojë siç duhet me shkrim këtë refuzim dhe mbi bazën e një analize gjithëpërfshirëse risku.
- C.2.2.7 ALPEX-i, të paktën një herë në vit, duhet të bëjë një rishikim gjithëpërfshirës të përputhshmërisë së Anëtarëve të Klerimit me kushtet dhe kriteret për pranimin e tyre në përputhje me përcaktimet e dispozitave në fuqi dhe sipas kushteve të kësaj Procedure. Në bazë të Vendimit Teknik të tij, ALPEX-i mund të specifikojë çdo çështje teknike ose procedurale dhe detajet e nevojshme në lidhje me rishikimin e sipërpërmendur. Për të mbajtur kapacitetin e tyre, Anëtarët e Klerimit duhet të respektojnë çdo rekomandim të dhënë nga ALPEX-i në kuadër të rishikimit të sipërpërmendur.

C.2.3 **Çështjet financiare**

- C.2.3.1 Anëtarit Personal i Klerimit duhet të disponojë fonde të veta të paktën 20,000,000.00 Lekë (njëzet milion) ose ekuivalenti 170,000.00 Euro (njëqind e shtatëdhjetë mijë).
- C.2.3.2 Anëtarit i Përgjithshëm i Klerimit duhet të disponojë fonde të veta të paktën 200,000,000.00 Lekë (dyqind milion) ose ekuivalenti 1,700,000.00 Euro (një milion e shtatëqind mijë).

C.2.4 **Përshtatshmëria organizative e Anëtarëve të Klerimit**

- C.2.4.1 Anëtarët e Klerimit duhet të kenë infrastrukturën dhe përshtatshmërinë e duhur organizative, operacionale dhe tekniko-ekonomike, së bashku me mekanizmat e përshtatshëm të kontrollit dhe sigurisë në fushën e përpunimit elektronik të të dhënave dhe kontrollit të brendshëm, në mënyrë që të sigurojnë:
  - (a) monitorimin e vazhdueshëm, menaxhimin dhe përmbushjen si duhet të detyrimeve që ata ndërmarrin në lidhje me Klerimin dhe Shlyerjen në përputhje

me dispozitat në fuqi dhe kushtet e kësaj Procedure, për shembull në lidhje me sigurimin e Margjinës dhe pjesëmarrjen e tyre në Fondin e Mospërbushjes së Detyrimeve, bërjen e pagesave dhe, në përgjithësi, përmbushjes së detyrimeve të Shlyerjes në para, si dhe monitorimit të Pozicioneve dhe Kufirit të Kreditit të përcaktuara sipas kushteve të kësaj Procedure;

- (b) në rastin e Anëtarit të Përgjithshëm të Klerimit:
  - (i) monitorimin dhe mbikëqyrjen e vazhdueshëm të kriterëve, rregullave dhe procedurave që kanë përshtatur për t'i mundësuar Anëtarit të Bursës akses në shërbimet e Klerimit të ofruara nga ALPEX-i;
  - (ii) monitorimin e vazhdueshëm, menaxhimin dhe përmbushjen siç duhet të detyrimeve përkatëse që rrjedhin nga Transaksionet dhe Pozicionet e Anëtarit të Bursës kundrejt Anëtarit të Përgjithshëm të Klerimit dhe nga Anëtari i Përgjithshëm i Klerimit kundrejt Anëtarëve të Bursës;
  - (iii) monitorimin dhe menaxhimin e vazhdueshëm të Garancisë së ofruar nga Anëtari i Bursës dhe trajtimin e çdo Mospërbushje Detyrimi;
- (c) respektimin e rreptë të kushteve, detyrimeve dhe procedurave që ata ndërmarrin në bazë të memorandumit të paraqitur në ALPEX në përputhje me dispozitat e tij, si dhe kryerjen e çdo ndryshimi dhe komunikimin e tij me ALPEX-in në rast të ndryshimit të kushteve të tyre të operimit si Anëtarë Klerimi;
- (d) monitorimin, menaxhimin dhe përmbushjen e vazhdueshme të detyrimeve të tyre ndaj autoriteteve kompetente, ALPEX-it dhe të gjitha sistemeve dhe organeve, përfshirë Bankën për Shlyerje, të cilat janë të lidhura me EMCS-në në kuadër të Klerimit dhe Shlyerjes së Transaksioneve.

C.2.4.2 Anëtarët e Klerimit duhet të kenë një politikë të përshtatshme të vazhdimësisë së biznesit dhe një plan rikuperimi që synon mbrojtjen e funksioneve të tyre nga çdo fatkeqësi, duke siguruar rikuperimin në kohë të aktiviteteve dhe përmbushjen e detyrave të tyre si Anëtarë Klerimit në përputhje me dispozitat në fuqi.

C.2.4.3 Për të përmbushur detyrimet e tyre në përputhje me dispozitat e kësaj Procedure, Anëtarët e Klerimit duhet:

- (a) të krijojnë dhe të kenë një shërbim Klerimi, të drejtuar nga Agjentët Klerues të Certifikuar të tyre, si dhe një shërbim të menaxhimit të riskut në përputhje me dispozitat në fuqi;
- (b) të mbajë llogaritë e nevojshme bankare, sipas rastit, në Bankën për Shlyerje në përputhje me procedurat e ALPEX-it.

C.2.4.4 ALPEX-i, në bazë të Vendimit Teknik të tij, mund të specifikojë më tej kërkesat organizative që duhet të plotësohen nga Anëtarët e Klerimit në përputhje me paragrafët e mësipërm.

C.2.5 **Kompetenca profesionale**

C.2.5.1 Çdo Anëtar i Klerimit duhet të caktojë të paktën një (1) Agjent Klerues të Certifikuar për Klerimin e Transaksioneve që ai ndërmerr. Në çdo rast, Anëtari i Klerimit duhet

të ketë një numër të mjaftueshëm Agjentësh Klerues të Certifikuar, duke marrë parasysh gamën e transaksioneve që ai ndërmerr për Klerimin dhe rreziqet e mundshme.

- C.2.5.2 Anëtari i Klerimit duhet të sigurojë praninë e një Agjent Klerues të Certifikuar në shërbimin e tij të Klerimit dhe menaxhimit të riskut për të gjithë kohëzgjatjen e Klerimit, në përputhje me procedurat e planifikuara nga ALPEX-i, dhe të ketë një plan për të zëvendësuar këtë Agjent Klerues të Certifikuar në rast mungesë ose pamundësisë së tij. Një Agjent Klerues i Certifikuar mund të zëvendësohet vetëm nga një person që ka kapacitetin përkatës.
- C.2.5.3 Për të kryer detyrat e Agjentit Klerues të Certifikuar, kandidati duhet të plotësojë kërkesat e kompetencës profesionale të përcaktuara nga ALPEX-i në bazë të Vendimit Teknik të tij. Këto kërkesa do të konsiderohen të përmbushura kur, në përputhje me procedurat e ALPEX-it, verifikohet së kandidati ka njohuri të mjaftueshme për rregullat dhe procedurat teknike që rregullojnë funksionimin e EMCS-së dhe tregjeve të ALPEX-it.
- C.2.5.4 Anëtarët e Klerimit duhet të deklarojnë në ALPEX të dhënat e Agjenteve Klerues të Certifikuar që emërojnë, si dhe çdo ndryshim të këtyre të dhënave. Në lidhje me detyrat e Klerimit që kryejnë në kuadër të detyrave të tyre, Agjentët Klerues të Certifikuar të emëruar duhet t'i japin ALPEX-it të gjitha të dhënat dhe informacionin menjëherë sapo kërkohet.

C.2.6 Përdoruesit e EMCS-së

- C.2.6.1 Vetëm Agjentët Klerues të Certifikuar të autorizuar në mënyrën e duhur nga Anëtarët e Klerimit dhe përdoruesit e autorizuar të Anëtarit të Bursës në tregjet e ALPEX-it, kur është rasti, në përputhje me dispozitat e kësaj Procedure, mund të jenë përdorues të EMCS-së për Klerimin e Transaksioneve. Anëtarët e Klerimit dhe Anëtari i Bursës në tregjet e ALPEX-it duhet t'i komunikojnë ALPEX-it të dhënat e përdoruesve të tyre dhe çdo detaj tjetër përkatës të parashikuar nga procedurat e ALPEX-it, si dhe çdo ndryshim në këto të dhëna dhe detaje.
- C.2.6.2 Anëtarët e Klerimit duhet të kenë procedura specifike të kontrollit të brendshëm për monitorimin e detyrave të kryera nga përdoruesit e EMCS-së. Ata gjithashtu duhet të vënë në dispozicion të ALPEX-it procedurat e mësipërme dhe të respektojnë çdo udhëzim nga ALPEX-i në lidhje me respektimin e procedurave përkatëse.
- C.2.6.3 Anëtarët e Klerimit duhet të sigurohen që përdoruesit e tyre të operojnë siç duhet sistemet e informacionit dhe në përputhje me legjislacionin në fuqi si dhe me këtë Procedure, dhe duhet të jenë përgjegjës ndaj ALPEX-it për çdo humbje që rezulton nga një veprim ose mosveprim nga ana e këtyre përdoruesve.

C.3 DETYRIMET E PALËVE

C.3.1 Të përgjithshme

- C.3.1.1 Secila palë do të respektojë Procedurën e Klerimit dhe Shlyerjes dhe Marrëveshjen Kuadër për Klerim në ushtrimin e të drejtave dhe kompetencave të tij për kryerjen e funksioneve dhe detyrimeve të tij sipas Procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes.

- C.3.1.2 Pa paragjykuar në përgjithësi paragrafin C.3.1.1, asnjë Palë, drejtpërdrejt ose tërthorazi, vetë ose në bashkëpunim me ndonjë Palë ose person tjetër, nuk duhet të pengojë funksionimin si duhet të Bursës sipas Procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes.
- C.3.1.3 Pa paragjykuar ndonjë dispozitë tjetër të kësaj Procedure të Klerimit dhe Shlyerjes ose Marrëveshjes Kuadër për Klerim, secila Palë:
- (a) do të ushtrojë të gjitha të drejtat, funksionet dhe detyrimet e saj sipas Procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes duke treguar shkallën e duhur të kujdesit dhe të standardeve,
  - (b) do të jetë në përputhje, do të mbajë dhe do të sigurojë në çdo kohë pajtueshmërinë dhe mirëmbajtjen e të gjitha miratimeve, lejeve dhe Licencave (dhe kushteve që i bashkëngjiten çdo përjashtimi), që duhet të merren dhe mbahen për të marrë pjesë në Tregjet e ALPEX-it ose të jetë Palë në Procedurën e Klerimit dhe Shlyerjes për çdo kapacitet në të cilën vepron si palë ose Anëtar i Klerimit sipas Procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes;
  - (c) do të paguajë të gjitha kuotat, taksat, tarifrat dhe pagesat e tjera që rrjedhin nga Procedura e Klerimit dhe Shlyerjes në momentin që bëhen të pagueshme;
  - (d) do të sigurojë që çdo informacion ose e dhënë që kërkohet t'i dorëzohet ALPEX-it, Audituesve ose çdo personi, që kërkohet për shkak të të qenit Palë ose Anëtar Bursë do të dorëzohet në kohën e duhur për t'i mundësuar ALPEX-it, Audituesve ose një personi tjetër të kryejë detyrimet dhe funksionet e tyre që lindin në përputhje me Procedurën e Klerimit dhe Shlyerjes; dhe
  - (e) do të bashkëpunojë dhe t'i ofrojë çdo ndihmë të arsyeshme ALPEX-it në rast se i kërkohet, me qëllim që ALPEX-i të kryejë funksionet dhe detyrimet e tij sipas Procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes.
- C.3.1.4 Transaksionet kryhen në tregjet e ALPEX-it me pjesëmarrjen e Anëtarëve të Bursës si palë në to, në përputhje me Procedurën e Tregtimit.
- C.3.1.5 Çdo Anëtar i Bursës, në përputhje me kushtet specifike të kësaj Procedure, në Urdhërporosi Blerjeje ose Shitjeje që vendos në ETSS me qëllim realizimin e një Transaksioni, duhet të deklarojë Anëtarin e Klerimit që do të jetë përgjegjës ndaj ALPEX-it për Klerimin e Transaksionit përkatës dhe Llogarinë përkatëse të Klerimit.
- C.3.1.6 Pas përfundimit të tij, Transaksioni rinovohet për qëllime Klerimi si më poshtë:
- (a) ALPEX-i konsideron se, në përfundim të Transaksionit, ka pranuar detyrimet në para dhe pretendimet përkatëse që rrjedhin nga Urdhërporosi të Përputhura që formojnë Transaksionin;
  - (b) në mënyrë të ngjashme, Anëtari i Klerimit i deklaruar në bazë të çdo Urdhërporosi përputhjeje zëvendëson Anëtarin e Bursës që ka vendosur këtë Urdhërporosi dhe bëhet përgjegjës ndaj ALPEX-it si Kundërpalë e tij për Klerimin e detyrimeve përkatëse monetare që ka marrë përsipër.
- C.3.1.7 Çdo pavlefshmëri, anullim ose defekt tjetër në Urdhërporositë ose udhëzimet që formojnë bazën për realizimin e Transaksionit dhe nuk do të ndikojnë vlefshmërinë e këtij të fundit.

C.3.2 Informacioni për ALPEX-in

- C.3.2.1 Anëtarët e Klerimit do t'i japin ALPEX-it të gjitha të dhënat dhe informacionin në lidhje me detyrat e Klerimit që kryejnë dhe rreziqet e mundshme që ekzistojnë, sa herë që ALPEX-i e kërkon këtë.
- C.3.2.2 Anëtarët e Klerimit, në momentin e paraqitjes së të dhënave që kontrollohen nga Autoritetet Kompetente në përputhje me rregullat që rregullojnë funksionimin e tyre, duhet t'i komunikojnë ALPEX-it, në mënyrë të veçantë si më poshtë:
- (a) pasqyrat financiare vjetore dhe/ose gjashtëmujore, të audituara dhe të nënshkruara nga auditorë të certifikuar;
  - (b) informacion mbi mjaftueshmërinë e kapitalit të tyre, fondet e veta, raportin e aftësisë paguese ose ekspozimet e mëdha, si dhe pasqyrat financiare përkatëse për periudhën raportuese në fjalë.
- C.3.2.3 Anëtarët e Klerimit duhet të njoftojnë menjëherë ALPEX-in për çdo ndryshim që ndikon në informacioni i cili është konsideruar nga ALPEX-i për miratimin e tyre si Anëtar Klerimi. Ata gjithashtu duhet të njoftojnë ALPEX-in për çdo çështje që mund të rrezikojë pjesëmarrjen e tyre të rregullt në Klerim. Çështje të tilla përfshijnë - por nuk kufizohen vetëm në - mospërbushjen e detyrimeve të një Anëtari të Bursës ndaj Anëtarit të Klerimit, të dhënat se Anëtari i Bursës përkohësisht nuk është në gjendje të përmbushë detyrimet e tij, ose ngjarjet që ndikojnë në funksionimin e Anëtarit të Klerimit, si p.sh. vendimi për të marrë pjesë në një bashkim, shkrirje ose blerje të biznesit të tij ose vendosjen e gjobave nga Autoritetet Kompetente.
- C.3.2.4 Menjëherë sapo Autoriteti Rregullator t'jua kërkojë, ALPEX-i do të vendosi në dispozicion të dhënat dhe informacionin që mban në përputhje me paragrafët e mësipërm.

C.3.3 Detyrimet e Anëtarëve të Klerimit

- C.3.3.1 Anëtarët e Klerimit përveç plotësimit të dispozitave në seksionin C.3.2, dhe në veçanti u kërkohej që:
- (a) të ruajnë funksionimin normal të ALPEX-it në rolin e tij si Kundërpalë Qendrore, duke treguar kujdesin dhe vëmendjen e duhur gjatë pjesëmarrjes në operacionet e Klerimit për të siguruar kryerjen e rregullt të transaksioneve;
  - (b) të shmangin çdo veprim apo mosveprim që mund të dëmtojë reputacionin e ALPEX-it dhe në përgjithësi besueshmërinë dhe sigurinë e sistemit elektro-energjetik;
  - (c) t'i përgjigjen menjëherë, me vërtetësi dhe plotësisht çdo kërkesë të ALPEX-it për të dhënë informacione dhe të dhëna, të përmbushin detyrimet e tyre të raportimit të rregullt ose *ad hoc* ndaj ALPEX-it në përputhje me dispozitat e kësaj Procedure dhe të bashkëpunojnë me ALPEX-in pa pengesë duke marrë pjesë në takimet përkatëse ose duke lejuar ALPEX-in të kryejë inspektime në mjediset e tyre;
  - (d) të sigurojnë që pajisjet kompjuterike dhe programi softuerik që kanë për të hyrë në EMCS përdoret në mënyrë të arsyeshme dhe në përputhje me këtë Procedure për të siguruar funksionimin pa probleme dhe të sigurt të tij;

- (e) të zbatojnë vazhdimisht procedura efektive të kontrollit të brendshëm me qëllim verifikimin e përputhshmërisë rigoroze të personelit të tyre me dispozitat në fuqi, përfshirë ato të përcaktuara në këtë Procedurë;
- (f) të sigurojnë Klerimin dhe Shlyerjen e Transaksioneve në përputhje me dispozitat në fuqi dhe me këtë Procedurë;
- (g) t'i japin informacion të plotë me shkrim çdo Anëtarit të Bursës me të cilin kanë marrëdhënie kontraktuale në lidhje me çdo detyrim që rrjedh nga Klerimi dhe Shlyerja e Transaksioneve;
- (h) të ndërmarrin të gjitha hapat e nevojshme për të zgjidhur çdo rast Mospërbushje Detyrimi ose shume të papaguar nga Klerimi, në bashkëpunim me të gjithë Palët përkatëse sipas rastit;
- (i) të marrin në konsideratë praktikën e pranuar të drejtimin të Transaksioneve të Klerimit dhe Shlyerjes, siç përcaktohen kohë pas kohë.

C.3.4 Detyrimet e Anëtarëve të Bursës

C.3.4.1 Anëtarit i Bursës në Tregjet e ALPEX-it duhet të përmbushë detyrimet që merr përsipër sipas dispozitave të kësaj Procedure. Në kuadrin e detyrimeve të tyre të pavarura, atyre u kërkohet veçanërisht që:

- (a) t'i përmbahen Kufirit të Kreditit që u janë caktuar në përputhje me dispozitat e kësaj Procedure;
- (b) të marrin të gjitha masat e nevojshme për të siguruar Klerimin e rregullt të transaksioneve;
- (c) të veprojnë së bashku me Anëtarët e Klerimit me të cilët ata bashkëpunojnë, veçanërisht në rastet e Mospërbushjes së Detyrimeve;
- (d) të respektojnë çdo rekomandim ose udhëzim nga ALPEX-i me qëllim sigurimin e Klerimit të rregullt.

C.3.5 Detyrimet Specifike të Anëtarëve të Klerimit

C.3.5.1 Llogaritja e riskut të ALPEX-it në lidhje me Anëtarët e Klerimit dhe dhënia e Garancisë për efekt të mbulimit të këtij risku, në përputhje me dispozitat e kësaj Procedure, do të kryhet për Anëtar Klerimi dhe Llogari Klerimi.

C.3.5.2 Anëtarëve të Përgjithshëm të Klerimit u kërkohet që:

- (a) të veprojnë në përputhje me detyrimet e tyre për të mbajtur në EMCS llojet e ndryshme të Llogarive të Klerimit që ata përdorin në përputhje me kushtet e kësaj Procedure;
- (b) të mbajnë shënime dhe llogari të veçanta që u mundësojnë atyre të dallojnë asetet dhe pozicionet që ata mbajnë në EMCS në emër të Anëtarit të Bursës në kuadër të ofrimit të shërbimeve për ta.

D. PROCEDURA E KLERIMIT

D.1 KLERIMI

D.1.1 Rregullat bazë të Klerimit

- D.1.1.1 Klerimi kryhet ndërmjet ALPEX-it dhe Anëtarëve të Klerimit.
- D.1.1.2 ALPEX-i do të kryejë Klerimin në ditët e punës të përcaktuara në kalendarin e Ditëve të Klerimit. Me Vendim Teknik, ALPEX-i do të përcaktojë orën e fillimit të procesit të Klerimit (T) për çdo ditë pune, kohëzgjatjen dhe çdo çështje tjetër procedurale në lidhje me afatin kohor të Klerimit.
- D.1.1.3 Klerimi dhe Shlyerja e Transaksioneve kryhet në bazë të afatit kohor të Shlyerjes, siç përcaktohet në këtë Procedurë dhe në Vendimet Teknike përkatëse të ALPEX-it.
- D.1.1.4 ALPEX-i do të ushtrojë ndonjë ose të gjitha të drejtat që rrjedhin nga Transaksionet kundrejt Anëtarëve të Klerimit.
- D.1.1.5 Pas orës së fillimit të procesit të klerimit (T) në çdo ditë pune, ALPEX-i do të njoftojë me shkrim çdo Anëtar Klerimi, nëpërmjet çdo mjeti elektronik komunikimi që siguron transmetimin e sigurt të informacionit, siç përcaktohet në Vendimin Teknik të ALPEX-it, në lidhje me:
  - (a) Shumën e Margjinës që çdo Anëtar Klerimi duhet t'ia mundësojë ALPEX-it për Llogari Klerimi për të gjitha Transaksionet që ai kleron dhe që janë përmbyllur nga ora (T) në Tregjet e ALPEX-it, dhe
  - (b) Pozicionet që duhet të shlyejë, d.m.th. detyrimet në para dhe pretendimet përkatëse për Llogari Klerimi dhe Ditë Shlyerje.
- D.1.1.6 Garancia dhe Pozicionet për Llogari Klerimi ndahen nga ALPEX-i në EMCS i cili mban të dhënat përkatëse.
- D.1.1.7 Në rast të Mospërbushjes së Detyrimeve nga një Anëtar Klerimi, ALPEX-i do të ushtrojë të drejtat e tij mbi Garancinë e vendosur nga ky Anëtar Klerimi dhe në Pjesën e tij Proporcionale në Fondin e Mospërbushjes së Detyrimeve, në përputhje me dispozitat specifike të seksionit G.5.3.
- D.1.1.8 Nuk lejohet cedimi i të drejtave ose transferimi i detyrimeve që rrjedhin nga pozicionet e ndonjë Transaksioni dhe asnjë Pozicion i tillë nuk mund të transferohet ndërmjet Llogarive të Klerimit, përveç rasteve kur në këtë Procedurë parashikohet ndryshe.

D.2 Llogaritë e Klerimit

D.2.1 Parashikime të Përgjithshme

- D.2.1.1 Llogaritë e Klerimit përdoren për Klerimin e Transaksioneve.
- D.2.1.2 Menjëherë pasi janë përmbyllur në Tregjet e ALPEX-it, Transaksionet regjistrohen automatikisht në Llogaritë e Klerimit në bazë të të dhënave të ofruara nga ETSS në EMCS në përputhje me seksionin D.3.2 të këtij Kapitulli.

- D.2.1.3 Llogaritë e Klerimit përdoren gjithashtu për caktimin nga ALPEX-i të një Kufiri Krediti për Anëtarin e Klerimit dhe, në rastin e Anëtarëve të Përgjithshëm Klerimi, për shpërndarjen përkatëse prej tyre, të një Kufiri Krediti për një Jo-Anëtar Klerimi në përputhje me kushtet e seksionit G.5.2.
- D.2.1.4 Llogaritë e Klerimit hapen nga ALPEX-i dhe mbahen në EMCS në përputhje me kushtet e seksionit D.2.2.
- D.2.1.5 Llogaritë e Klerimit mbahen për Anëtar Burse në Tregjet e ALPEX-it. Llogaria e Klerimit nuk mbahet e përbashkët nga Anëtarët e Bursës.
- D.2.1.6 Anëtari Personal i Klerimit mban vetëm Llogarinë e tij të Klerimit.
- D.2.1.7 Çdo Anëtar Personal i Klerimit duhet mbajë të paktën një Llogari Klerimi.
- D.2.1.8 Çdo Anëtar i Bursës i cili është Jo-Anëtar Klerimi duhet të mbajë në emër të tij të paktën një Llogari Klerimi nëpërmjet një Anëtari të Përgjithshëm Klerimi.
- D.2.1.9 Një Anëtar i Bursës mund të mbajë më shumë se një Llogari Klerimi.
- D.2.1.10 Çdo Anëtar i Përgjithshëm Klerimi mban të paktën një Llogari Klerimi për çdo Anëtar Burse për Transaksionet e të cilit ai kryen Klerimin.
- D.2.1.11 Netimi midis Llogarive të Klerimit të mbajtura tek një Anëtar i Klerimit nuk lejohet.

D.2.2 Kushtet për hapjen e Llogarive të Klerimit

D.2.2.1 Në rastin e Anëtarit Personal të Klerimit, Llogaritë e Klerimit hapen në EMCS nga ALPEX-i me kërkesë të tij, dhe pasi ka deklaruar informacionin e mëposhtëm:

- (a) Të dhënat e identifikimit të Anëtarit të Klerimit, përkatësisht:
  - (i) Emrin e plotë ligjor të kompanisë;
  - (ii) Formën juridike të shoqërisë;
  - (iii) Numrin e regjistrimit dhe datën në të cilën shoqëria është regjistruar në Qendrën Kombëtare të Biznesit në Shqipëri ose Agjencia e Regjistrimit të Bizneseve të Kosovës;
  - (iv) Numri i Regjistrimit Tatimor të shoqërisë;
  - (v) Kodi EIC i Anëtarit të Bursës i caktuar si Anëtar Personal Klerimi në tregjet e ALPEX-it.

D.2.2.2 Detajet e llogarisë bankare të Anëtarit Personal të Klerimit, e cila do të përdoret nga ALPEX-i për të kryer pagesa ose rimbursime në lidhje me Pjesën e tij Proporcionale në Fondin e Mospërbushjes së Detyrimeve, për të menaxhuar Garancinë e tij, duke përfshirë shembullin e paragrafit G.5.4, dhe për përmbushjen e të gjitha detyrimeve ndaj ALPEX-it.

D.2.2.3 Në rastin e Anëtarit të Përgjithshëm të Klerimit, Llogaritë e Klerimit për Anëtarët e Bursës së kontraktuar prej tij, hapen në EMCS nga ALPEX-i, me kërkesën e tij, dhe pasi ka deklaruar informacionin e mëposhtëm:

- (a) Detajet e Anëtarit të Përgjithshëm të Klerimit, në përputhje me rastet (i) deri në (v) të pikës b), dhe detajet e llogarisë Bankare të tij e cila do të përdoret nga ALPEX-i për të kryer pagesa ose rimbursime lidhur me Pjesën

Proporcionale të Anëtarit të Klerimit në Fondin e Mospërbushjes së Detyrimeve, për të menaxhuar Garancinë e tij, dhe për përmbushjen e të gjitha detyrimeve kundrejt ALPEX-it.

- (b) Të dhënat e identifikimit të Anëtarit të Bursës, përkatësisht:
  - (i) Emrin e plotë ligjor të kompanisë;
  - (ii) Formën juridike;
  - (iii) Numrin e regjistrimit dhe datën në të cilën shoqëria është regjistruar në Qendrën Kombëtare të Biznesit në Shqipëri ose Agjencia e Regjistrimit të Bizneseve të Kosovës;
  - (iv) Numri i Regjistrimit Tatimor të shoqërisë;
  - (v) Kodin EIC të Anëtarit të Bursës dhe

D.2.2.4 Detajet e Llogarisë Bankare të Anëtarit të Bursës dhe/ose Anëtarit të Klerimit me qëllim kryerjen e çdo rimbursimi të parave në rast të Mospërbushjes së Detyrimeve, në përputhje me seksionin G.5.4.

D.2.3 Mbyllja e Llogarisë së Klerimit

D.2.3.1 Një Llogari Klerimi do të mbyllet nga ALPEX-i me marrjen e një kërkesë për mbylljen e llogarisë, ose me Përfundimin Vullnetar të Anëtarit të Klerimit që mban llogarinë.

D.2.3.2 Për të hequr çdo dyshim, një Llogari Klerimi mbyllet nëse nuk ka Pozicione të hapura ose detyrime të tjera të papaguara dhe të drejta korresponduese që rrjedhin nga Transaksionet.

D.3 PROCEDURA E KLERIMIT

D.3.1 Dispozita të Përgjithshme

D.3.1.1 Ky seksion përcakton termat dhe kushtet sipas të cilave transaksionet klerohen përmes EMCS-së. Procedura e Klerimit përfshin pjesëmarrjen e Anëtarëve të Klerimit dhe ALPEX-it, si dhe Anëtarët e Bursës në Tregjet e ALPEX-it në rastet që është e zbatueshme, në përputhje me dispozitat specifike të këtij seksioni.

D.3.1.2 Klerimi i Transaksioneve kryhet nëpërmjet EMCS-së në mënyrë individuale për të gjitha Transaksionet e regjistruara në EMCS në ditën e Klerimit brenda kohës së planifikuar të punës, të vendosur nga ALPEX-i.

D.3.1.3 Klerimi përfshin procedura të ndara si më poshtë:

- (a) njoftimin nga ETSS në EMCS për Transaksionet për tu kleruar;
- (b) finalizimin e Tregtimeve;
- (c) llogaritjen, në një moment të caktuar të ditës, të Kreditorëve dhe Debitorëve të ALPEX-it;
- (d) vlerësimin e Garancisë;
- (e) llogaritjen dhe mbulimin e kërkesave të Margjinës;

- (f) Ilogaritjen dhe monitorimin e Kufirit të Kreditit dhe njoftimin në ETSS për Kufirin e Kreditit për Anëtar Burse në tregjet e ALPEX-it;
- (g) shpalljen e rezultateve të Klerimit tek Anëtarët e Klerimit;
- (h) shlyerjen me para dhe lëshimin e deklaratës përkatëse për këtë Shlyerje.

D.3.1.4 Çdo detaj procedural ose teknik në lidhje me Klerimin do të përcaktohet në përputhje me vendimet teknike dhe procedurat e ALPEX-it.

D.3.2 Realizimi i Klerimit

D.3.2.1 Përpara fillimit dhe/ose gjatë çdo Ditë Tregtimi, në përputhje me procedurat e ALPEX-it, çdo Anëtar i Përgjithshëm Klerimi do të deklarojë në EMCS Anëtarët e Bursës, Transaksionet e të cilëve në tregjet e ALPEX-it do të klerohen prej tij, dhe Kufirin përkatës të Kreditit, siç përcaktohet në përputhje me dispozitat e këtij dokumenti, i cili i caktohet këtyre Anëtarëve të Bursës në lidhje me Ditën përkatëse të Livrimit.

D.3.2.2 Të gjitha veprimet në paragrafin D.3.2.1 do të konsiderohen si një deklaratë për përcaktimin e Klerimit të Transaksioneve përkatëse të Anëtarit të Bursës nga Anëtari i Përgjithshëm i Klerimit si dhe njëkohësisht një deklaratë për ndërmarrjen e Klerimit nga ana e Anëtarit të Përgjithshëm të Klerimit. Anëtari i Përgjithshëm i Klerimit nuk lejohet të ndërmarrë Klerimin e ndonjë Transaksioni për të cilin nuk ka bërë deklaratën e sipërpërmendur.

D.3.2.3 Çdo Anëtar i Bursës i cili vepron si Anëtar Personal Klerimi, në çdo ditë tregtimi, mund të vendosë Urdhërporosi në ETSS dhe të kryejë Transaksione vetëm deri në Kufirin e Kreditit që i është caktuar për Ditën përkatëse të Livrimit, në përputhje me dispozitat e këtij dokumenti.

D.3.2.4 Jo-Anëtarët e Klerimit që nuk janë përfshirë në deklaratën e një Anëtari të Përgjithshëm Klerimi sipas seksionit D.3.2, nuk lejohen të vendosin Urdhërporosi në ETSS.

D.3.3 Njoftimi i Transaksioneve që do të klerohen

D.3.3.1 Pas përfundimit të Tregtimit, ETSS do t'i transmetojë në mënyrë elektronike tek EMCS-ja të dhëna të detajuara mbi Transaksionet e përfunduara. Të dhënat e transmetuara do të kontrollohen në përputhje me dispozitat e paragrafëve në vijim.

D.3.3.2 Të dhënat e detajuara mbi Transaksionet duhet të përfshijnë si vijon:

- (a) Tregjet e ALPEX-it (të Ditës në Avancë ose Brenda së Njëjtës Ditë);
- (b) Kodin EIC të Anëtarit të Bursës;
- (c) Kodin EIC të aseteve për të cilin Transaksionet janë realizuar, nëse është rasti;
- (d) Lloji i Urdhërporosisë;
- (e) Transaksionin e Blerjes ose Shitjes;
- (f) Sasinë dhe çmimin i Transaksionit;
- (g) Datën dhe orën e Tregtimit;

- (h) Njësia Kohore e Tregut me të cilën/at lidhen Transaksionet;
- (i) Monedhën e Tregtimit në Euro;
- (j) Kodi i Llogarisë së Klerimit

D.3.4 Finalizimi i Tregtimit

D.3.4.1 Pas përfundimit të kontrolleve dhe korigjimit të çdo mungese dhe mospërputhjeje, sipas seksionit D.3.3, Transaksionet e komunikuara si më sipër finalizohen për qëllim Klerimi, për të formuar Pozicionet totale për Llogari Klerimi dhe një Kontratë të detyruese për Palët e përfshira.

D.3.4.2 Pas finalizimit të tyre, Transaksioneve nuk mund t'iu bëhet më, asnjë ndryshim, korigjim ose plotësim nga EMCS-ja.

D.3.5 Llogaritja e Pozicioneve Neto

D.3.5.1 Pas finalizimit të Tregtimit, EMCS-ja llogarit Pozicionet (Debitorët dhe Kreditorët e ALPEX-it) për Anëtarë Klerimi për Llogari Klerimi.

D.3.5.2 Për të llogaritur Pozicionet për Llogari Klerimi, EMCS-ja në një kohë të caktuar T në çdo Ditë pune llogarit për çdo Anëtar Klerimi dhe Llogari Klerimi detyrimet neto dhe pretendimet neto që lindin në bazë të transaksioneve që janë kryer në tregjet e ALPEX-it dhe i janë komunikuar EMCS-së para kohës T.

D.3.6 Vlerësimi i Garancisë

D.3.6.1 Me qëllim përmbushjen e kërkesave të Margjinës dhe Kufirin e Kreditit, EMCS-ja llogarit vlerën totale të Garancisë të dhënë për Llogari Klerimi, duke marrë parasysh shumën e parave të depozituara si dhe vlerën monetare dhe periudhën e vlefshmërisë së Letër Garancisë Bankare të depozituar në favor të ALPEX-it.

D.3.7 Dispozitat e informacionit dhe verifikimi i të dhënave

D.3.7.1 Anëtarëve të Klerimit që marrin pjesë në Shlyerjen e Transaksioneve në para, në përputhje me kushtet e këtij dokumenti, u kërkohet të paraqesin të gjitha të dhënat dhe informacionin e kërkuar nga ALPEX-i në lidhje me llogaritë e përshkruara në këtë Procedurë të cilën ata menaxhojnë, ose me detyrimet që rrjedhin prej tyre, si dhe çdo ndryshim në këto të dhëna dhe informacione. Ata gjithashtu duhet të njoftojnë ALPEX-in për çdo ndryshim të të dhënave të tyre, mbi bazën e të cilave janë hapur llogaritë përkatëse.

D.3.7.2 ALPEX-i ka të drejtën ligjore, në kuadër të mbledhjes dhe verifikimit të të dhënave të deklaruara për hapjen dhe mbajtjen e llogarive të mësipërme, të shkëmbejë çdo informacion të nevojshëm me Bankën për Shlyerje dhe Bankat që mundësojnë Garancinë në favor të ALPEX-it, si dhe me çdo subjekt tjetër i përfshirë në Klerimin dhe Shlyerjen e Transaksioneve, duke respektuar dispozitat e sekretit profesional.

D.3.8 Komunikimi ndërmjet Palëve

D.3.8.1 Komunikimi ndërmjet ALPEX-it dhe Anëtarëve të Klerimit do të jetë me shkrim. Ky komunikim përfshin dokumente në formë elektronike ose të tjera, përveç rasteve kur përcaktohet ndryshe në Rregullat e ALPEX-it dhe në këtë Procedurë.

- D.3.8.2 Në përputhje me dispozitat e kësaj Procedure, çdo njoftim i ALPEX-it për Anëtarët e Klerimit në lidhje me Klerimin dhe rezultatet, do të transmetohet në mënyrë elektronike nëpërmjet EMCS-së ose Mjetit Elektronik të Përcaktuar ose nëpërmjet mekanizmave alternativë të mbajtur nga ALPEX-i për rastet e keqfunksionimit ose ngjarjeve të tjera të jashtëzakonshme.
- D.3.8.3 Me qëllim komunikimin me ALPEX-in, adresa e Anëtarit të Klerimit do të jetë ajo e përcaktuar nga Anëtari i Klerimit në aplikimin e tij për marrjen e kapacitetit përkatës. Për çdo ndryshim të adresës Anëtari i Klerimit do të njoftojë me shkrim ALPEX-in.
- D.3.8.4 Në lidhje me çështjet që kanë të bëjnë me Klerimin dhe Shlyerjen e Transaksioneve, ALPEX-i do të komunikojë me Agjentin e Klerues të Certifikuar të deklaruar në ALPEX nga Anëtari i Klerimit. Për çdo çështje tjetër që lidhet me Anëtarin e Klerimit, ALPEX-i do të komunikojë me personin e kontaktit të Anëtarit të Klerimit.
- D.3.8.5 Me qëllim komunikimin me ALPEX-in, Anëtarët e Klerimit duhet të kontaktojnë me ALPEX-in, sipas informacionit të shpallur në faqen e internetit nga ALPEX-i.

E. FONDI I MOSPËRMBUSHJES SË DETYRIMEVE

E.1 DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

- E.1.1.1 ALPEX-i krijon një Fond të Mospërbushjes së Detyrimeve me qëllim mbulimin e riskut në lidhje me operacionet e Klerimit që kryen, në përputhje me Rregullat e Tregut të Energjisë Elektrike.
- E.1.1.2 Fondi i Mospërbushjes së Detyrimeve formon një fond aktivesh nga kontributet e Anëtarëve të Klerimit, dhe ky Fond i përket bashkarisht Anëtarëve të Klerimit në proporcion me pjesëmarrjen e tyre në të. Fondi i Mospërbushjes së Detyrimeve do të mbahet në një llogari bankare dhe administrohet nga ALPEX-i.
- E.1.1.3 Vlerat monetare të disponueshme në çdo kohë në Fondin e Mospërbushjes së Detyrimeve, siç përcaktohet në përputhje me kushtet këtu, përbëjnë një marrëveshje Garanci financiare në favor të ALPEX-it si marrës i Garancisë dhe ALPEX-i ka të drejtë të përdorë Fondin e Mospërbushjes së Detyrimeve në përputhje me dispozitat e seksionit E.2.6.
- E.1.1.4 ALPEX-i do të administrojë Fondin e Mospërbushjes së Detyrimeve me qëllim mbulimin e humbjeve që rrjedhin nga Mospërbushja e Detyrimeve në përputhje me seksionin G.5.3.
- E.1.1.5 Fondi i Mospërbushjes së Detyrimeve është një fond për ndarjen e riskut midis Anëtarëve të Klerimit. Në rastin e Mospërbushjes së Detyrimeve nga një Anëtar Klerimi dhe nëse vlera e Pjesës Proporcionale të këtij Anëtar Klerimi është e pamjaftueshme për të mbuluar një humbje që vjen nga Mospërbushja e Detyrimeve të tij, pjesa e mbetur e humbjes ngarkohet proporcionalisht (pro rata basis) në vlerën e Pjesës Proporcionale të Anëtarëve të tjerë të Klerimit që marrin pjesë në Fondin e Mospërbushjes së Detyrimeve, duke reduktuar në këtë mënyrë në mënyrë proporcionale pjesëmarrjen e tyre në të.
- E.1.1.6 Vlera e Fondit të Mospërbushjes së Detyrimeve dhe e kontributeve të Anëtarëve të Klerimit në të përcaktohet në përputhje me kushtet e këtij Kapitulli. Vlera minimale e Fondit të Mospërbushjes së Detyrimeve nuk mund të jetë më e vogël se shuma e grupuar e Kontributeve Minimale e Anëtarëve të Klerimit siç është përcaktuar në këtë Kapitull.
- E.1.1.7 Pjesëmarrja e çdo Anëtar Klerimi në Fondin e Mospërbushjes së Detyrimeve përcaktohet nga vlera e Pjesës së tij Proporcionale. Pjesa Proporcionale përbëhet nga kontributet e Anëtarëve të Klerimit në Fondin e Mospërbushjes së Detyrimeve, plus të ardhurat që i korrespondojnë kësaj llogarie, minus të gjitha llojet e shpenzimeve që rrjedhin nga interesi negativ bankar, komisionet bankare ose tarifat e llogarisë bankare të Fondit të Mospërbushjes së Detyrimeve në përputhje me seksionin E.2.7, siç përcaktohet në Procedurën e ALPEX-it. Të ardhurat dhe shpenzimet shpërndahen për çdo Pjesë Proporcionale të Anëtarit të Klerimit në Fondin e Mospërbushjes së Detyrimeve në përpjesëtim me madhësinë e kësaj llogarie.
- E.1.1.8 Kontributet në Fondin e Mospërbushjes së Detyrimeve bëhen nga Anëtarët e Klerimit në formën e depozitimit në para në Llogarinë Bankare siç përcaktohet nga

ALPEX-i. Në rast kur një shumë e caktuar e mbajtur në Pjesën Proporcionale do të kthehet, në zbatim të kushteve të saj nëse është e aplikueshme, ALPEX-i, transferon shumën përkatëse në llogarinë bankare të Anëtarit të Klerimit përkatës.

E.1.1.9 Shuma e Parave në Fondin e Mospërbushjes së Detyrimeve do të mbahet në një llogari në Bankën për Shlyerje. ALPEX-i do të regjistrojë të gjitha shumat e Kontributeve, në Fondin e Mospërbushjes së Detyrimeve, për çdo Pjesë Proporcionale të Anëtarëve të Klerimit në një regjistër kontabël.

E.1.2 Pjesa Proporcionale

E.1.2.1 Çdo Anëtar i Klerimit mban vetëm një Pjesë Proporcionale në Fondin e Mospërbushjes së Detyrimeve. Kjo pjesë aktivizohet pas marrjes së kapacitetit të Anëtarit të Klerimit.

E.1.2.2 Çdo rast i bashkimit, ndarjes ose çaktivizimit të Pjesës Proporcionale si rezultat i veprimeve të korporatave ose ngjarjeve të tjera në lidhje me Anëtarët e Klerimit, në rastet e bashkimit ose blerjes, do të rregullohen nga Vendimet Teknike të ALPEX-it.

E.1.2.3 Një Pjesë Proporcionale e Anëtarit të Klerimit do të çaktivizohet në rast se Anëtari i Klerimit humbet kapacitetin, siç përcaktohet në çdo rast nga dispozitat e kësaj Procedure.

E.1.3 Kontributi Fillestar dhe Minimal

E.1.3.1 Anëtarët e Klerimit duhet të bëjnë një Kontribut Fillestar në Fondin e Mospërbushjes së Detyrimeve në mënyrë që të fitojnë kapacitetin përkatës.

E.1.3.2 Shuma e Kontributit Fillestar përcaktohet në bazë të një Vendimi Teknik të ALPEX-it.

E.1.3.3 Kontributi Minimal i Anëtarëve të Klerimit në Fondin e Mospërbushjes së Detyrimeve, siç është përcaktuar në bazë të dispozitave të mëposhtme, nuk mund të jetë më i vogël se Kontributi Fillestar (Kontributi Minimal).

E.2 Rregullat për llogaritjen e Fondit të Mospërbushjes së Detyrimeve dhe Pjesa Proporcionale për Anëtarët e Klerimit

E.2.1 Vlera e Pjesës Proporcionale për Anëtarët e Klerimit

E.2.1.1 Vlera e Pjesës Proporcionale të Anëtarit të Klerimit në lidhje me çdo periudhë aktuale do të jetë cilado shumë më e madhe ndërmjet normës (Normës së Kontributit), siç është përcaktuar nga ALPEX-i, shumëzuar me shumën e Margjinës mesatare të të gjitha Llogarive të Klerimit të Anëtarit të Klerimit për periudhën e llogaritjes, dhe Kontributit Minimal. Më konkretisht, vlera e Pjesës Proporcionale (μ_i) të Anëtarit të Klerimit (i) llogaritet duke përdorur formulën e mëposhtme:

$$E.2.1.2 \quad \mu_i = \max \left(\alpha \cdot \sum_{k=1}^{N(i)} \left(\frac{\sum_{j=1}^{M_{ki}} M(kij)}{M_{ki}} \right), \text{Minimum Contribution (i)} \right) \text{ ku:}$$

(a) $N(i)$: Numri i përgjithshëm i Llogarive të Klerimit të Anëtarit të Klerimit (i) gjatë periudhës së llogaritjes.

- (b) $M(k,i,j)$: Margjina e Llogarisë së Klerimit (k) të Anëtarit të Klerimit (i) e llogaritur gjatë llogaritjeve ditore të detyrimeve dhe pretendimeve të Ditës së Klerimit (j).
- (c) Mk,i : Numri i ditëve të Klerimit të Tregut të periudhës së mëparshme të llogaritjes, për të cilën është llogaritur margjinë jo-zero për Llogari Klerimi (k) të Anëtarit të Klerimit (i).
- (d) Kontributi Minimal (i): Kontributi minimal i kërkuar në Fondin e Mospërmbushjes së Detyrimeve të Anëtarit të Klerimit (i) në përputhje me dispozitat e seksionit E.1.3.
- (e) α : Norma e kontributit, e përcaktuar në bazë të një Vendimi Teknik përkatës i ALPEX-it.

E.2.2 Vlera Monetare e Fondit të Mospërmbushjes së Detyrimeve

- E.2.2.1 Vlera monetare e Fondit të Mospërmbushjes së Detyrimeve llogaritet në bazë mujore në përputhje me këtë Procedurë. Vlera monetare e Fondit të Mospërmbushjes së Detyrimeve llogaritet në tre (3) ditët e para të punës të çdo periudhe të llogaritjes aktuale. Pas llogaritjes së saj, ALPEX-i do të komunikojë shumën përkatëse për Anëtarët e Klerimit dhe ta shpallë atë në faqen e tij të ueb-it.
- E.2.2.2 Vlera monetare totale e Fondit të Mospërmbushjes së Detyrimeve përcaktohet nga shuma totale e Pjesëve Proporcionale të të gjithë Anëtarëve të Klerimit sipas llogaritjes në përputhje me seksionin E.2.1
- E.2.2.3 ALPEX-i do të përcaktojë të gjitha çështjet përkatëse dhe detajet e nevojshme nëpërmjet një Vendimi Teknik.

E.2.3 Pagesat që duhen të bëhen për korrigjimin e Pjesës Proporcionale

- E.2.3.1 Kur ALPEX-i njofton Anëtarët e Klerimit në lidhje me vlerën monetare të Pjesës të tyre Proporcionale në Fondin e Mospërmbushjes së Detyrimeve, ku do të përcaktojë saktë shumën që duhet paguar nga:
  - (a) Anëtarët përkatës të Klerimit në Fondin e Mospërmbushjes së Detyrimeve, ose
  - (b) Fondi i Mospërmbushjes së Detyrimeve (nëpërmjet ALPEX) për Anëtarët e Klerimit.
- E.2.3.2 Nëse vlera monetare e Pjesës Proporcionale të një Anëtari Klerimi gjatë periudhës së llogaritjes së mëparshme është më e vogël se vlera monetare e Pjesës Proporcionale që duhet të mbahet nga Anëtari i Klerimit gjatë periudhës aktuale të llogaritjes, Anëtari i Klerimit duhet të paguajë diferencën në para në Fondin e Mospërmbushjes së Detyrimeve brenda tre (3) ditëve pune nga njoftimi i ALPEX-it në lidhje me vlerën monetare të Pjesës Proporcionale të Anëtarëve të Klerimit në këtë Fond gjatë periudhës aktuale të llogaritjes.
- E.2.3.3 Nëse vlera monetare e Pjesës Proporcionale të një Anëtari Klerimi gjatë periudhës së mëparshme të llogaritjes është më e madhe se vlera monetare e Pjesës Proporcionale që duhet të mbahet nga Anëtari i Klerimit gjatë periudhës aktuale të llogaritjes, diferenca duhet të paguhet në para nga burimet e Fondit të Mospërmbushjes së Detyrimeve nëpërmjet ALPEX-it për Anëtarin e Klerimit brenda katër (4) ditëve pune nga njoftimi i ALPEX-it në lidhje me vlerën e Pjesës

Proporcionale të Anëtarëve të Klerimit në Fond gjatë periudhës aktuale të llogaritjes, pasi të jenë paguar fillimisht detyrimet e Anëtarëve të Klerimit sipas paragrafit E.2.3.2.

E.2.4 Kontributet e jashtëzakonshme

E.2.4.1 Me vendim të ALPEX-it, kontributet e jashtëzakonshme do të paguhen nga Anëtarët e Klerimit drejt Fondit të Mospërmbushjes së Detyrimeve në rastet për:

- (a) aktivizimin e Fondit të Mospërmbushjes së Detyrimeve për të rimbushur burimet e tij që janë përdorur për të mbuluar humbjen për shkak të Mospërmbushjes së Detyrimeve të një Anëtari Klerimi.
- (b) ndryshime të rëndësishme veçanërisht në lidhje me çmimet e tregut dhe faktorë të tjerë në përgjithësi që ndikojnë në madhësinë e kërkuar të Fondit të Mospërmbushjes së Detyrimeve.

E.2.4.2 Në shembullin të paragrafit të mëparshëm E.2.4.1(a), ALPEX-i llogarit shumën e Kontributeve të jashtëzakonshme të secilit prej Anëtarëve të Klerimit në bazë të përqindjes së tyre të re të pjesëmarrjes në Fondin e Mospërmbushjes së Detyrimeve.

E.2.4.3 Në rastet e paragrafëve pararendës ALPEX-i, me qëllim të llogaritjes së madhësisë së kontributeve të jashtëzakonshme, zbaton Procedurën sipas seksionit E.2.1 ose, nëse konsiderohet e nevojshme, mund të vendosë parametra shtesë në përlllogaritje për të mbrojtur Tregjet e ALPEX-it. Parametra të tilla shtesë i referohen në veçanti Normës së Kontributit në Fondin e Mospërmbushjes së Detyrimeve dhe periudhës së llogaritjes së tij. ALPEX-i do t'ia komunikojë pa vonesë vendimin e tij përkatës Autoriteteve Rregullatore.

E.2.4.4 Kur është marrë një vendim për rregullim të jashtëzakonshëm të Fondit të Mospërmbushjes së Detyrimeve, ALPEX-i përcakton metodologjinë dhe parametrat mbi bazën e të cilave do të bëhet rregullimi, i cili mund të ndryshojë nga metodologjia e ndjekur për rregullimin e tij të zakonshëm, duke marrë parasysh arsyet që kanë bërë të nevojshme një rregullim të tillë. Ai gjithashtu përcakton periudhën brenda së cilës Anëtarët e Klerimit duhet të japin kontributet shtesë.

E.2.5 Pagesa e vonuar e kontributeve në Fondin e Mospërmbushjes së Detyrimeve

E.2.5.1 Në rast të vonesës së pagesës së kontributit të një Anëtari Klerimi në Fondin e Mospërmbushjes së Detyrimeve, një Anëtar i tillë Klerimi nuk do të lejohet të ndërmarrë Transaksione për Klerim derisa të ketë përmbushur detyrimin e tij përkatës. Po kështu, Anëtari i Bursës do të përjashtohet nga kryerja e Transaksioneve nëse këto janë kleruar nga Anëtari i Klerimit në Mospërmbushje të Detyrimeve.

E.2.6 Përdorimi dhe rimbushja e Fondit të Mospërmbushjes së Detyrimeve

E.2.6.1 ALPEX-i mund përdorë përkohësisht burimet e Fondit të Mospërmbushjes së Detyrimeve si marrësi i Garancisë në ushtrimin e të drejtës së tij të përdorimit sipas seksionit E.1.1.3 në rastin kur një Anëtar Klerimi është në Mospërmbushje të Detyrimeve. ALPEX-i do të bëjë një përdorim të tillë për të përmbushur kërkesat e

likuiditetit në lidhje me detyrimet e prapambetura të Anëtarit të Klerimit në Mospërbushje të Detyrimeve të cilin ALPEX-i merr përsipër të adresojë Mospërbushjen e Detyrimeve të lartpërmendur në përputhje me dispozitat e seksionit F.2.2, duke përfshirë të gjitha llojet e shpenzimeve në lidhje me përmbushjen e detyrimeve.

E.2.6.2 Kur burimet e Fondit të Mospërbushjes së Detyrimeve janë përdorur sipas paragrafit të mëparshëm, atëherë ky Fond duhet të rimbushet brenda një kohe të arsyeshme dhe sigurisht përpara përdorimit të Fondit të Mospërbushjes së Detyrimeve për të mbuluar çdo humbje të shkaktuar nga Mospërbushja e Detyrimeve, siç është përcaktuar në seksionin G.5.3.

E.2.6.3 Nëse, Mospërbushja e parë e Detyrimeve nuk është zgjidhur ende, dhe një tjetër Mospërbushje e Detyrimeve ndodh gjatë kësaj periudhe, përdorimi i burimeve nga Fondi i Mospërbushjes së Detyrimeve për secilën Mospërbushje të Detyrimeve në përputhje me paragrafët e mëparshëm do të bëhet në mënyrë sekuenciale dhe në rend kronologjik, kush ka ndodhur më përpara mbulohet i pari, sipas kushteve të seksionit G.5.3, për humbjen e secilës Mospërbushje të Detyrimeve të mëparshme.

E.2.7 **Burimet, asetet**

E.2.7.1 Burimet e Fondit të Mospërbushjes së Detyrimeve do të jenë kontributet në para të Anëtarëve të Klerimit, siç është përcaktuar në këtë Procedurë.

E.2.7.2 ALPEX-i do të publikojë raportin vjetor në lidhje me menaxhimin e Fondit të Mospërbushjes së Detyrimeve që përfshin:

- (a) një ndarje të asetëve të Fondit të Mospërbushjes së Detyrimeve,
- (b) një pasqyrë të detajuar të të ardhurave, duke paraqitur sipas kategorisë të ardhurat dhe të gjitha mënyrat e kontributeve që i janë paguar, si dhe çdo shpenzim apo humbje që rezulton nga aktivizimi i tij,
- (c) një pasqyrë të detajuar të disbursimeve të Fondit të Mospërbushjes së Detyrimeve në zbatim të dispozitave të kësaj Procedurë, dhe
- (d) një listë të detajuar të pretendimeve të shlyera dhe të pashlyera që rrjedhin nga Mospërbushja e Detyrimeve.

E.2.7.3 Auditimi i menaxhimit financiar të Fondit të Mospërbushjes së Detyrimeve dhe i raportit vjetor të administrimit të përgatitur nga ALPEX-i do t'u caktohet dy (2) audituesve të regjistruar ose një firme auditimi të njohur.

F. MOSPËRMBUSHJA E DETYRIMEVE, PEZULLIMI DHE PËRFUNDIMI

F.1 MOSPËRMBUSHJA E DETYRIMEVE, PEZULLIMI DHE PËRFUNDIMI

F.1.1 Mospërbushja e Detyrimeve

- F.1.1.1 Seksionet e mëposhtme mbi Mospërbushjen e Detyrimeve, Pezullimin dhe Përfundimin do të zbatohen në lidhje me Mospërbushjen e Detyrimeve nga çdo Palë tjetër përveç ALPEX-it.
- F.1.1.2 Një Palë do të jetë në Mospërbushje të Detyrimeve kur është në shkelje materiale të çdo dispozite të Procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes ose të Marrëveshjes Kuadër për Klerim.
- F.1.1.3 Kur Mospërbushja e Detyrimeve ka të bëjë me pagesë jo të plotë nga një Anëtar i Klerimit për ndonjë Faturë, atëherë të gjitha këto mospagesa do të klasifikohen si një Mospërbushje e Detyrimeve.
- F.1.1.4 Në rast se një Anëtar i Klerimit dështon në përbushjen e detyrimeve ndaj ALPEX-i që lindin nga Klerimi i Transaksioneve, Anëtari i Klerimit do të konsiderohet në Mospërbushje të Detyrimeve sipas Kapitullit F dhe ALPEX-i duhet:
- (a) të marrë rolin e Kundërpalës Qendrore në përbushjen e detyrimeve në para kundrejt Anëtarëve të Klerimit që janë Kundërpalë përfituese, dhe
  - (b) të ushtrojë të drejtat e tij ndaj Anëtarit të Klerimit në Mospërbushje të Detyrimeve në përputhje me dispozitat e kësaj Procedure dhe Kushteve të Përgjithshme të Rregullave të Tregut të Energjisë Elektrike.
- F.1.1.5 Në qoftë se një Anëtar i Klerimit dështon në përbushjen e detyrimeve të tij në lidhje me Klerimin dhe Shlyerjen e Transaksioneve, siç këto detyrime lindin për secilën nga Llogaritë e tij të Klerimit dhe janë përcaktuar në këtë Procedurë, ky Anëtar i Klerimit duhet të konsiderohet në Mospërbushje të Detyrimeve, sipas dispozitave të këtij Kapitulli.
- F.1.1.6 Një Anëtar i Klerimit do të konsiderohet në Mospërbushje të Detyrimeve në rastet që përfshijnë por nuk kufizohen si më poshtë:
- (a) Kur në Llogarinë bankare për Shlyerje të Anëtarit të Klerimit, balanca në para nuk është e mjaftueshme për të përbushur të gjitha detyrimet e Anëtarit të Klerimit, siç detyrime të tilla janë parashikuar në këtë Procedurë.
  - (b) Kur Anëtari i Klerimit nuk ka siguruar Garancinë e kërkuar në favor të ALPEX-it ose kontributin në favor të Fondit të Mospërbushjes së Detyrimeve, siç përcaktohet në dispozitat e kësaj Procedure.
  - (c) Në rastet e mëposhtme, të cilat për qëllim të kësaj pike konsiderohen në përgjithësi si raste të paaftësisë paguese të një Anëtari Klerimi dhe mund të lindin pavarësisht nëse Anëtari ka dështuar në përbushjen e detyrimeve të tij kundrejt ALPEX-it në lidhje me Klerimin dhe Shlyerjen e Transaksioneve:

- (i) Në rast se do të hapet procedura e falimentimit kundër një Anëtari Klerimi, me kusht që ALPEX-i të jetë informuar në përputhje me këtë.
  - (ii) Në rast të paaftësisë përfundimtare të një Anëtari Klerimi, për shembull për shkak të problemeve të tij të likuiditetit ose paaftësisë pagueuse, në lidhje me të cilën ende nuk është hapur asnjë procedurë falimentimi, në përputhje me nën paragrafin (i), nëse ALPEX është informuar në lidhje me pamundësi të tillë nga Autoritetet Kompetente ose me mjete të tjera.
  - (iii) Në rast të ndonjë ngjarje tjetër që ndikon drejtpërdrejt në funksionimin e Anëtarit të Klerimit dhe bën ose pritet të bëjë të pamundur përmbushjen e detyrimeve të tij, si për shembull, siç mund të jenë, revokimin nga Autoritetet Përkatëse mbikëqyrëse të licencës së tij operative ose licencës për të ofruar shërbime, ose shpërbërjen e kompanisë së tij, nëse ALPEX është informuar për një ngjarje të tillë nga Autoritetet Përkatëse mbikëqyrëse ose me mjete të tjera.
  - (iv) Në rast të dështimit të një Anëtari Klerimi për të përmbushur detyrimet e tij kundrejt ALPEX-it për arsye të tjera përveç atyre në lidhje me Klerimin në fjalë, të tilla si, si për shembull, arsyet e lidhura me pjesëmarrjen e tij në sisteme ose tregje të tjera me të cilat ALPEX është i lidhur dhe mund të jetë i ekspozuar ndaj rrezikut në kuadrin e funksionimit të tij në zbatim të dispozitave në fuqi.
- (d) Çdo referim në këtë Procedurë për Mospërmbushjen e Detyrimeve përfshin gjithashtu rastet e falimentimit siç janë përcaktuar më sipër.

F.2 MENAXHIMI PËR MOSPËRMBUSHJE DETYRIMESH

F.2.1 Të drejtat e ALPEX-it

F.2.1.1 Pa paragjykuar të drejtën e ALPEX-it për të marrë masa ndaj një Anëtari Klerimi në Mospërmbushje Detyrimesh, në përputhje me seksionin F.6, nëse një Anëtar Klerimi dështon të përmbushë detyrimet e tij të Klerimit dhe Shlyerjes që vijnë nga Llogaria e tij e Klerimit dhe Mospërmbushja e Detyrimeve nuk është plotësuar ende, atëherë, në varësi të shembullit të Mospërmbushjes së Detyrimeve, ALPEX-i ka të drejtat ligjore të mëposhtme të përcaktuara në seksionin G.5.3:

- (a) të përdorë ose të disponojë Garancinë, sipas rastit, në përputhje me dispozitat e seksionit G.5.4 ose të kërkojë ekzekutimin e menjëhershëm të Letrës së Garancisë Bankare që i është siguruar nga Anëtari i Klerimit që është në Mospërmbushje të Detyrimeve;
- (b) të mbledhë shumat e nevojshme të parave nga Pjesa përkatëse Proporcionale të Anëtarit të Klerimit në Fondin e Mospërmbushjes së Detyrimeve dhe/ose shumat përkatëse të Pjesëve të tjera Proporcionale, kur është e zbatueshme në përputhje me dispozitat e seksionit G.5.3

F.2.1.2 Deri në korigjimin e Mospërmbushjes së Detyrimeve, Anëtari i Klerimit në Mospërmbushje Detyrimesh do të lejohet të Kleroj Transaksionet e reja vetëm dhe ekskluzivisht në bazë të udhëzimeve dhe procedurave përkatëse të ALPEX-i si më poshtë:

- (a) Nëse një Anëtar Personal i Klerimit (në rastet e OST-ve, OSSH-ve dhe FSHU-ve) është në Mospërbushje Detyrimesh ai mund të vendosë Urdhërporosi në ETSS dhe të kryejë transaksione si një Anëtar i Bursës vetëm në qoftë së Risku nga Urdhërporositë e lartpërmendura është i barabartë me zero (0). Vendosja e Urdhërporosive është e lejuar vetëm për një periudhë të kufizuar kohore e cila është caktuar nga ALPEX-i dhe me kusht që fillimisht të njoftohet Autoriteti Rregullatorë. Nëse Anëtari Personal i Klerimit në Mospërbushje Detyrimesh ka një Llogari Klerimi tek ndonjë Anëtar i Përgjithshëm Klerimi si një Anëtar i Bursës nuk do të ndikohet nga Mospërbushja e Detyrimeve përveç nëse ka rrethana të veçanta të ekspozimit të riskut, të cilat bëjnë të nevojshme ndërhyrjen e ALPEX-it në lidhje me ta gjithashtu.
- (b) Në rast se një Anëtar i Përgjithshëm Klerimi është në Mospërbushje Detyrimesh zbatohet procedura e mëposhtme:
  - (i) Anëtari i Përgjithshëm i Klerimit njofton menjëherë ALPEX-in dhe jep detaje të Anëtarëve të Bursës të kontraktuar prej tij për të cilët ofron shërbime Klerimi.
  - (ii) Në rast se ky Anëtar i Bursës i kontraktuar nuk ka një Llogari Klerimi tek një Anëtar tjetër Klerimi, përveç llogarisë që mbahet për të nga Anëtari i Përgjithshëm Klerimit në Mospërbushje Detyrimesh, Anëtari i Bursës mund të vendosë Urdhërporosi në ETSS dhe të kryejë Transaksione vetëm në qoftë se Risku nga Urdhërporositë e sipërpërmendura është i barabartë me zero (0). Vendosja e Urdhërporosive të sipërpërmendura është e lejuar vetëm për një periudhë të kufizuar kohore e cila është caktuar nga ALPEX-i dhe me kusht që fillimisht të jetë njoftuar Autoriteti Rregullator.
  - (iii) Në rast se një Anëtar i Bursës i kontraktuar ka një Llogari Klerimi tek një Anëtar tjetër Klerimi, përveç llogarisë së mbajtur për të nga Anëtari i Përgjithshëm i Klerimit në Mospërbushje Detyrimesh, Anëtari i Bursës mund të vendosë Urdhërporosi në ETSS dhe të kryejë Transaksione me anë të kodeve që janë të lidhura me Llogarinë e Klerimit të Anëtarit të Bursës, të cilin e mban pranë Anëtarit tjetër të Përgjithshëm të Klerimit.

F.2.1.3 Në çdo rast, ALPEX-i do të marrë të gjitha hapat e nevojshme në lidhje me Mospërbushjen e Detyrimeve, me qëllim për të ndaluar vendosjen e Urdhërporosive nga Anëtarët e Bursës në Tregjet e ALPEX-it përveç rasteve të paragrafit F.2.1.2

F.2.1.4 Nëntëdhjetë minuta (90') përpara Kohës së Hapjes së Portës së Tregut të Ditës në Avancë, në qoftë se shumat e kërkuara të parave nuk janë gjendje në një Llogari bankare Shlyerje të një Anëtari Klerimi, një tarifë do të vendoset, edhe nëse Mospërbushja e Detyrimeve është korrigjuar më pas nga ai Anëtar. Kjo pagesë do të jetë e barabartë me dy për qind (2%) të vlerës së shumës së mbetur pa paguar, me një pagesë minimale prej 500 Euro (pesëqind).

F.2.1.5 Shuma që korrespondon me tarifën e vendosur si më sipër duhet të paguhet në ditën e ardhshme të punës sipas Procedurës së Shlyerjes në Para.

F.2.1.6 Tarifat e mësipërme do të zbatohen pavarësisht nga vendosja e pagesës së penalitetit ndaj Anëtarit të Klerimit në Mospërmbushje Detyrimesh sipas dispozitave të seksionit F.6.1.

F.2.2 **Marrja e detyrimeve nga ALPEX-i**

F.2.2.1 Nëse Mospërmbushja e Detyrimeve përfshin mosplotësimin e një Detyrimi të Shlyerjes në para nga ana e Anëtarit të Klerimit në Mospërmbushje Detyrimesh për shkak të fondeve të pamjaftueshme në Llogarinë e tij bankare të Shlyerjes, ALPEX-i do të përmbushë detyrimin monetar të Anëtarit të Klerimit që nuk ka përmbushur detyrimet ndaj Anëtarëve të Klerimit që kanë përmbushur detyrimet duke aktivizuar procesin e Hapave për përdorimin e Fondit në Mospërmbushje të Detyrimeve (default waterfall) sipas seksionit G.5.3 kundrejt Anëtarit të Klerimit në Mospërmbushje Detyrimesh.

F.2.3 **Netimi përfundimtar**

F.2.3.1 Në rast të një Anëtari Klerimi në Mospërmbushjeje Detyrimesh në lidhje me detyrimet e tij të Klerimit dhe Shlyerjes që rrjedhin nga një Llogari e Klerimit, ALPEX-i mund të aplikojë netimin përfundimtar për këtë Anëtar Klerimi dhe detyrimeve të tij të mëparshme, në përputhje me dispozitat specifike të paragrafëve të mëposhtëm.

F.2.3.2 Me aplikimin e netimit përfundimtar:

- (a) ndonjë dhe të gjitha detyrimet ose të drejtat e Anëtarit të Klerimit në Mospërmbushje Detyrimesh të cilat lindin nga Llogaria përkatëse e Klerimit ose detyrimet përkatëse të ALPEX-it kundrejt këtij Anëtari Klerimi do të bëhen menjëherë të pagueshme, edhe nëse ato nuk janë ende për tu paguar, ose skadojnë, automatikisht dhe zëvendësohen nga një detyrim për të paguar një shumë të tillë, dhe
- (b) shumat që i detyrohet Anëtari i Klerimit në Mospërmbushje Detyrimesh kundrejt ALPEX-it dhe anasjelltas, të cilat lindin nga Llogaria përkatëse e Klerimit, llogariten dhe pala që detyrohet në shumën më të madhe duhet t'i paguajë palës tjetër shumën neto të barabartë me diferencën midis shumave që i detyrohen.

F.2.3.3 Netimi përfundimtar mund të zbatohet gjithashtu midis Llogarive të ndryshme të Klerimit, me kusht që përfituesi i llogarisë përkatëse të jetë i njëjti Anëtar i Bursës.

F.2.4 **Njoftim për Mospërmbushje Detyrimesh**

F.2.4.1 Pas marrjes dijeni të një Mospërmbushje Detyrimesh në lidhje me një Palë, ALPEX-i duhet të lëshojë tek Pala në Mospërmbushje Detyrimesh një Njoftim për Mospërmbushje Detyrimesh.

F.2.4.2 ALPEX-i specifikon në një Njoftim për Mospërmbushje Detyrimesh;

- (a) natyrën e Mospërmbushjes së Detyrimeve;
- (b) nëse Mospërmbushja e Detyrimeve është e mundur të korrigjohet, kohën nga data e Njoftimit për Mospërmbushje Detyrimesh, brenda së cilës i kërkohet Palës Mospërmbushëse e Detyrimeve të korrigjojë këtë Mospërmbushje; dhe

- (c) çdo veprim tjetër që ALPEX-i mund ti kërkojë në mënyrë të arsyeshme Palës Mospërbushëse së Detyrimeve të ndërmarrë në lidhje me Mospërbushjen e Detyrimeve.
- F.2.4.3 Pala në Mospërbushje Detyrimesh duhet të respektojë kërkesat e Njoftimit të Mospërbushjes së Detyrimeve.
- F.2.4.4 Para marrjes së masave të përcaktuara në seksionin F.2 për trajtimin e rasteve të Mospërbushjes së Detyrimeve, ALPEX-i do të njoftojë menjëherë Autoritetin Rregullator për Mospërbushjen dhe t'iu sigurojë atyre të dhënat e Anëtarit të Klerimit që është në Mospërbushje të Detyrimeve. ALPEX-i gjithashtu do të mbajë të informuar Autoritetin Rregullator lidhur me çdo masë të marrë për Mospërbushjen e Detyrimeve dhe mënyrën e trajtimit të saj.
- F.2.5 Pezullimi**
- Në rast se Anëtari i Klerimit në Mospërbushje të Detyrimeve nuk ka mundësinë që ta korrigjojë atë, atëherë ALPEX-i do të lëshojë një Urdhër Pezullimi në të njëjtën kohë ose pas lëshimit të Njoftimit për Anëtarin e Klerimit në Mospërbushje të Detyrimeve në lidhje me këtë Mospërbushje, lëshon një Urdhër Pezullimi në lidhje me Llogaritë e Klerimit të Anëtarëve të Bursës të kontraktuar siç mund të jetë rasti. Një Urdhër Pezullimi i lëshuar sipas këtij paragrafi ka efekt të menjëhershëm.
- F.2.5.1 ALPEX-i mund, të lëshojë një Urdhër Pezullimi në lidhje me të gjithë ose cilindo Portofol të Anëtarëve të Bursës kur;
- (a) bëhet e paligjshme që një Anëtar i Bursës të përmbushë ndonjë nga detyrimet e tij sipas Procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes;
  - (b) bëhet e paligjshme që Lëshuesi i LoG të një Anëtari Klerimi të përmbushë ndonjë nga detyrimet e tij të detyrimit të Garancisë;
  - (c) Një Kërkesë Ligjore e nevojshme për të mundësuar një Anëtar i Klerimit ose Lëshuesi i LoG për të përmbushur detyrimet dhe funksionet e tij sipas Procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes ndryshohet ose revokohet në tërësi ose pjesërisht në mënyrë që të parandalojë një Palë ose Lëshuesi i LoG nga përmbushja e detyrimeve dhe funksioneve të saj sipas Procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes;
  - (d) Një Anëtar i Klerimit ose Lëshuesi i LoG pezullon ose pushon së kryeri veprimtarinë e tij, ose çdo pjesë të veprimtarisë të tij që është relevant për veprimtarinë e tij në kuadrin e Procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes;
  - (e) Një Lëshues i LoG të një Anëtari Klerimi nuk është më i përshtatshëm për qëllimet e Procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes për të qenë në gjendje të sigurojë Kufirin e Kreditit dhe Pala nuk ka siguruar një Lëshues tjetër LoG.
- F.2.5.2 Kur ALPEX-i lëshon një Urdhër Pezullimi, ALPEX-i në të njëjtën kohë dërgon një kopje të Urdhrit të Pezullimit tek Autoriteti Rregullator dhe e publikon atë në faqen e tij zyrtare të internetit.
- F.2.5.3 Në lidhje me Mospërbushjen e Detyrimeve të një Anëtari Klerimi, ALPEX-i duhet të marrë masat e parashikuara në këtë Procedurë, veçanërisht ato në lidhje me ndalimin e Anëtarëve të Bursës që klerojnë transaksionet e tyre nëpërmjet Llogarive

të Klerimit të Anëtarit në Mospërbushje Detyrimesh për të futur Urdhërporosi në ETSS, pa paragjykime ndaj dispozitave të paragrafit F.2.1.2.

F.2.6 Efekti i Urdhrit për Pezullim

- F.2.6.1 Kur ALPEX-i lëshon një Urdhër për Pezullim, ky Urdhër specifikon Llogarinë e Klerimit të Anëtarit të Bursës të cilit i aplikohet Urdhri për Pezullim, datën dhe orën nga e cila pezullimi do të hyjë në fuqi dhe kushtet e pezullimit.
- F.2.6.2 Kur një Urdhër për Pezullim hyn në fuqi, Anëtari i Bursës tek i cili zbatohet Urdhri për Pezullim pezullohet nga pjesëmarrja në Bursë deri në momentin kur ALPEX-i publikon një njoftim ku thuhet se:
- (a) Urdhri për Pezullim ose është hequr ose do të hiqet (duke specifikuar datën dhe orën)
- F.2.6.3 ALPEX do të heqë Urdhrin e Pezullimit nëse Pala ka korigjuar çështjen ose çështjet për të cilat ka lindur Urdhri i Pezullimit, ose rrethanat për lëshimin e Urdhrit të Pezullimit nuk janë më të aplikueshme.
- F.2.6.4 Kur një Urdhër Pezullimi është hequr nga ALPEX-i, ALPEX-i do të njoftojë Autoritetin Regullator dhe do të publikojë njoftimin që Urdhri i Pezullimit është hequr.

F.3 PËRFUNDIM VULLNETAR NGA NJËRA PALË

F.3.1 Dispozita të përgjithshme

- F.3.1.1 Në varësi të paragrafit F.3.1.2 më poshtë, një Anëtar Klerimi mund të aplikojë në çdo kohë që të pushojë së qënuri Anëtar Klerimi.
- F.3.1.2 Një Anëtar Klerimi do të paraqesë një njoftim me shkrim tek ALPEX-i të paktën 30 Dite kalendarike përpara në rastin e Anëtarit Personal të Klerimit dhe të paktën 60 Dite kalendarike përpara në rastin e Anëtarit të Përgjithshëm të Klerimit, lidhur me qëllimin e tij për të pushuar së qënuri Anëtar Klerimi dhe do të specifikojë kohën dhe datën në të cilën ai dëshiron që Përfundimi të hyjë në fuqi.
- F.3.1.3 Pas marrjes së një kërkesë për Përfundim Vullnetar, ALPEX-i lëshon urdhrin e pëlqimit për Përfundim Vullnetar nëse Anëtari i Klerimit përkatës ka respektuar kushtet e mëposhtme;
- (a) të gjitha shumat e detyrueshme dhe të pagueshme nga Anëtari i Klerimit përkatës në përputhje me Procedurën e Klerimit dhe Shlyerjes janë paguar plotësisht;
- (b) ndonjë shumë e papaguar nga Anëtari i Klerimit përkatës sipas Procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes, e cila është në gjendje të korigjohet, është korigjuar;
- F.3.1.4 ALPEX-i mund të zgjasë afatin kohor të përcaktuar në paragrafin F.3.1.2 në varësi të detyrimeve të prapambetura të Anëtarit të Klerimit, ose nevojës për të mbrojtur ALPEX-in kundër rreziqeve të afërta, veçanërisht në rastin e Mospërbushjes së një Anëtarit tjetër të Klerimit, në përputhje me paragrafin F.3.1.6. Në rast se afati kohor është modifikuar, efektet e Përfundimit Vullnetar të marrëveshjeve përkatëse, të referuara në paragrafin F.3.1.2, zbatohen që nga data e pranimit të dorëheqjes nga ALPEX-i, e cila do të bëhet jo më vonë se skadimi i afatit të ri.

- F.3.1.5 Nëse plotësohen kushtet e paragrafëve F.3.1.2 dhe F.3.1.4, ALPEX-i lëshon urdhrin e pëlqimit për Përfundim Vullnetar dhe informon Anëtarin e Klerimit si dhe Autoritetin Rregullator me shkrim. Nëse ALPEX-i nuk e pranon Përfundimin Vullnetar, do të jap një përgjigje të arsyetuar me shkrim.
- F.3.1.6 Pas përmbushjes të të gjitha detyrimeve të Anëtarit të Klerimit ndaj ALPEX-it, ky i fundit do t'i kthejë atij Garancinë në para dhe/ose Letër Garancinë Bankare që i janë dhënë nga Anëtari i Klerimit ALPEX-it dhe, me pranimin e Përfundimit Vullnetar të tij, ALPEX-i do t'i kthejë Anëtarit të Klerimit gjendjen e Pjesës Proporcionale në Fondin e Mospërmbushjes së Detyrimeve. Në qoftë se, përpara datës së pranimit të Përfundimit Vullnetar në përputhje me paragrafin F.3.1.5, një tjetër Anëtar i Klerimit është në Mospërmbushje të Detyrimeve, Pjesa Proporcionale e Anëtarit të dorëhequr të Klerimit do të kthehet vetëm pas aplikimit të procesit lidhur me Hapat për përdorimin e Fondit në Mospërmbushje të Detyrimeve (default waterfall) sipas seksionit G.5.3 kundrejt Anëtarit të Klerimit në Mospërmbushje Detyrimesh dhe vetëm nëse kjo Pjesë Proporcionale ka gjendje.
- F.3.1.7 Përfundimi Vullnetar nga statusi i Anëtarit të Klerimit nuk përjashton mundësinë e ri-marrjes së këtij statusi. Nëse Anëtari i Klerimit është në Mospërmbushje të Detyrimeve që rezulton në përdorimin e Pjesës Proporcionale të Anëtarëve të tjerë të Klerimit në Fondin e Mospërmbushjes së Detyrimeve ose të Burimet Personale të Dedikuara në përputhje me seksionin G.5.3, në mënyrë që të ri-marrë statusin e Anëtarit të Klerimit, ky Anëtar Klerimi në Mospërmbushje duhet së pari të shlyejë plotësisht shumat e përdorura të sipërpërmendura që detyroheshin prej tij.
- F.3.1.8 Kushtet dhe procedura në lidhje me Përfundimin Vullnetar mund të specifikohet më tej me një Vendim Teknik të ALPEX-it.

F.4 ZGJIDHJA E MOSMARRËVESHJEVE

F.4.1 Të përgjithshme

- F.4.1.1 Një "Mosmarrëveshje" do të thotë çdo pretendim, mosmarrëveshje ose dallim të çfarëdo natyre ndërmjet secilës prej Palëve që do të lindë sipas, nga ose në lidhje me këto Procedura ose Marrëveshjen Kuadër për Klerim (duke përfshirë ekzistencën ose vlefshmërinë e së njëjtës) në lidhje me të cilën një Palë ka dërguar një Njoftim për Mosmarrëveshje.
- F.4.1.2 Një Njoftim Mosmarrëveshjeje mund t'i dërgohet një numri të caktuar Palësh. Kur ALPEX-i në mënyrë të arsyeshme përcakton se zgjidhja e një situatë mosmarrëveshjeje do të ndikojë mbi një Palë të tretë që nuk i është dorëzuar një Njoftim Mosmarrëveshjeje, ALPEX-i do të informojë palën e tretë për ekzistencën, natyrën dhe ecurinë e Mosmarrëveshjes, duke ruajtur konfidencialitetin e Palëve në Mosmarrëveshje.
- F.4.1.3 Njoftimi i Mosmarrëveshjes do të përcaktojë shkurtimisht natyrën e Mosmarrëveshjes dhe çështjet e përfshira. Një kopje e Njoftimit të Mosmarrëveshjes do të dërgohet në ALPEX dhe, kur ALPEX-i është palë në Mosmarrëveshje, tek Autoritetet Rregullatore.

F.4.1.4 Palët mund të kërkojnë zgjidhje të përkohshme ose të ndërmjetme drejtpërdrejt nga një Gjykatë kompetente.

F.4.2 **Zgjidhja miqësore e mosmarrëveshjeve**

F.4.2.1 Palët në Mosmarrëveshje do të përpiqen të zgjidhin mosmarrëveshjen në mënyrë miqësore përpara së të fillojë ndonjë procedurë gjyqësore.

F.4.3 **Procedurat gjyqësore**

F.4.3.1 Çdo Mosmarrëveshje në lidhje me të cilën është lëshuar një njoftim mosmarrëveshje mund të zgjidhet përfundimisht vetëm nëpërmjet procedimit në një Gjykatë të Tiranës apo Prishtinës siç mund të jetë rasti.

F.5 **KUFIZIMI I PËRGJEGJËSISË**

F.5.1.1 ALPEX-i nuk do të jetë në asnjë rrethanë përgjegjës ndaj asnjë Pale tjetër në lidhje me çdo shkelje të Procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes ose të Marrëveshjes Kuadër për Klerim ose të ndonjë përgjegjësie kontraktuale ose jo-kontraktuale, përveç për sjellje të gabuar të qëllimshme ose neglizhencë të rëndë. ALPEX-i nuk është përgjegjës për:

- (a) humbjen e fitimeve, humbjen e të ardhurave, humbjen e kontratës, humbjen e kursimeve të parashikuara, humbjen e kthimit të investimit, humbjen e emrit të mirë (goodwill), humbjen e përdorimit ose prishjen e reputacionit;
- (b) çdo humbje që mund t'i shkaktohet një Anëtari Klerimi ose ndonjë palë e tretë për shkak të ngjarjes së shkaktuar nga forca madhore sipas Seksionit F.6.7, duke përfshirë por pa u kufizuar ose shkaqe të tjera përtej kontrollit të ALPEX-it; ose
- (c) Kompensimin e çdo humbjeje që i është shkaktuar një Anëtari Klerimi, Anëtari të Bursës në Tregjet e ALPEX-it ose ndonjë palë e tretë, e cila është për shkak të dështimit të EMCS-së, si pasojë e rasteve të sipërpërmendura të forcës madhore, qoftë edhe të përkohshme, ose është për shkak të humbjes së të dhënave të mbajtura në EMCS ose për ndonjë përdorim mashtrues të EMCS-së ose të dhënave të tij nga palë të treta;

F.6 **MASA KUNDREJT ANËTARËVE TË KLERIMIT**

F.6.1 **Llojet e masave**

F.6.1.1 ALPEX-i mund të marrë masat e mëposhtme kundër Anëtarëve të Klerimit:

- (a) Vërejtje me shkrim.
- (b) Vendosja e kushteve ose kufizimeve në lidhje me pjesëmarrjen e Anëtarit të Klerimit në Klerimin ose Shlyerjen e Transaksioneve.
- (c) Ndalimi i pjesëmarrjes së një Agjenti Klerues i Certifikuar në Klerimin e Transaksioneve.
- (d) Vendosja e gjobave, nga 100 Euro (njëqind) deri në 20,000 Euro (njëzetmijë), të cilat janë dakorduar për tu paguar në rast se kemi një fajësi nga mos

performanca ose performancë jo e duhur ose Mospërbushje që vijnë nga dispozitat e kësaj Procedure. Në rastet kur nga Mospërbushja e Detyrimeve rezulton një diferencë në para në favor të këtij Anëtar, ALPEX-i do ta rimburojë këtë shumë me gjobën e vendosur me sipër. Vendosja e gjobave të mësipërme nuk do të paragjykojë pretendimet e ALPEX-it për kompensim të humbjeve të shkaktuara nga ky Anëtar Klerimi. Bie dakord që gjobat e mësipërme përbëjnë një sanksion për tu vendosur në pikëpamje të rëndësisë jetike të përbushjes së duhur dhe në kohë të detyrimeve të përcaktuara në dispozitat e kësaj Procedure me qëllim garantimin e funksionimit të rregullt të Tregjeve të ALPEX-it dhe Bashkimit të Tregjeve të Ditës në Avancë dhe Brenda së Njëjtës Ditë.

- (e) Pezullimi i statusit të Anëtarit të Klerimit për një periudhë të tillë siç përcaktohet në çdo rast nga ALPEX-i, kur kjo është e nevojshme për shkak të paaftësisë së përkohshme të një Anëtar Klerimi për të përbushur detyrimet e tij, veçanërisht në lidhje me papajtueshmërinë e kërkesave për mbikëqyrje. Gjatë peridhës së Pezullimit Anëtar i Klerimit është ndaluar të marrë pjesë në Klerimin dhe Shlyerjen e Transaksioneve. Vendosja e masës së pezullimit nuk e shkarkon Anëtarin e Klerimit nga detyrimet e tij kundrejt ALPEX-it për të paguar ndonjë borxh, duke përfshirë, por pa u kufizuar në detyrimet e tij për të paguar tarifën vjetore, komisionet dhe të tjera tarifa të vendosura nga ALPEX-i mbi Anëtarët e Klerimit, edhe nëse detyrime të tilla lindin gjatë periudhës së pezullimit.
- (f) Përfundimi i anëtarësimit të Anëtarit të Klerimit sjell humbjen e menjëhershme dhe të detyrueshme të statusit të Anëtarit të Klerimit. Vendosja e masave të tilla sjell menjëherë detyrimin për të paguar të ndonjë dhe të gjitha pretendimeve të ALPEX-it kundrejt Anëtarit të Klerimit, të cilat duhet të përbushen menjëherë, plotësisht dhe siç duhet sipas udhëzime të ALPEX-it. Në lidhje me kthimin e Garancisë dhe kontributeve në Pjesën Proporcionale të Anëtarit të Klerimit, zbatohen dispozitat e kapitullit F.3 sipas rastit.

F.6.1.2 Vendosja e masave ndaj një Anëtar Klerimi në asnjë rrethanë nuk e liron atë nga përgjegjësia e tij për çdo veprim ose mosveprim të tij kundrejt ALPEX-it.

F.6.2 Rrethanat për vendosjen e masave

F.6.2.1 ALPEX-i do të vendosë masat e përcaktuara në seksionin F.6.1, sipas mënyrës së duhur, për rastet e parashikuara nga paragrafi F.6.2.2 deri në paragrafin F.6.2.10.

F.6.2.2 Çdo shkelje nga një Anëtar i Klerimit të dispozitave të kësaj Procedure, në veçanti:

- (a) Kur një Anëtar i Klerimit nuk i plotëson fare ose nuk i plotëson siç duhet kushtet e nevojshme për anëtarësim si Anëtar i Klerimit, siç mund të jenë:
  - (i) Mungesa e pamjaftueshmërisë së kërkuar organizative dhe operacionale të Anëtarit të Klerimit.
  - (ii) Pakësimi i fondeve të veta të Anëtarit të Klerimit nën minimumin e kërkuar për marrjen e statusit të Anëtarit të Klerimit.

- (iii) Dështimi i punonjësit të Anëtarit të Klerimit i cili kryen detyrat e Agjentit Klerues të Certifikuar për të përmbushur kriteret e pranimit.
  - (iv) Mospërmbushja e Detyrimeve ose vonesa e pagimit në kohë të tarifave të anëtarësisimit dhe tarifave të tjera dhe të detyrimeve në përgjithësi të Anëtarit të Klerimit ndaj ALPEX-it.
  - (v) Dështimi për të përmbushur kërkesat që kanë të bëjnë me Klerimin ose Shlyerjen e Transaksioneve, sipas rastit.
- (b) Papajtueshmëria e një Anëtari Klerimi me udhëzimet teknike të ALPEX-it ose me specifikimet teknike të përcaktuara nga ALPEX-i për përdorimin dhe funksionimin e sistemeve të shfrytëzuara nga Anëtari i Klerimit për të marrë pjesë në Procedurën e Klerimit ose Shlyerjes.
  - (c) Përdorimi ose keqpërdorimi i paligjshëm ose i paautorizuar i sistemeve të përdorura nga një Anëtar Klerimi për pjesëmarrjen e tij në Klerim ose Shlyerjen e Transaksioneve.
  - (d) Papajtueshmëria e një Anëtari Klerimi me kërkesat e përcaktuara nga ALPEX-i në lidhje me pjesëmarrjen e tij në Klerim ose Shlyerje, si për shembull:
    - (i) Mos sigurimi i Garancisë së kërkuar për ALPEX-in ose mos depozitimi i kontributeve të nevojshme në Fondin e Mospërmbushjes së Detyrimeve.
    - (ii) Monitorim i pamjaftueshëm i rreziqeve që dalin nga Pozicionet e Llogarive të Klerimit të mbajtura nga Anëtari i Klerimit.
    - (iii) Dështimi i Anëtarit të Klerimit për të përmbushur detyrimet e tij ose për të vepruar sipas udhëzimeve të ALPEX-it në lidhje me menaxhimin e Mospërmbushjes së Detyrimeve në Llogaritë e Klerimit që mban ose përmbushjen me vonesë të detyrimeve të tij.
- F.6.2.3 Dorëzimi nga një Anëtar Klerimi i informacioneve të rreme në ALPEX, si në rastet e mëposhtme:
- (a) Me dorëzimin e aplikimit për fitimin e statusit të Anëtarit të Klerimit.
  - (b) Kur hap ose përdor ndonjë nga Llogaritë e Klerimit të Anëtarit në lidhje me pjesëmarrjen e tij në Klerim ose Shlyerjen e Transaksioneve.
  - (c) Me dorëzimin e të dhënave, dokumenteve mbështetëse ose informacioneve të kërkuara Anëtarit nga ALPEX-i herë pas here.
- F.6.2.4 Dështimi i një Anëtari Klerimi për të vepruar në përputhje me njoftimet, vendimet ose udhëzimet e ALPEX-it.
- F.6.2.5 Mospërmbushja ose përmbushja e pjeshme e detyrimeve të një Anëtari Klerimi që rrjedhin nga një apo të gjitha kontratat e nënshkruara me ALPEX-in, duke përfshirë, por pa u kufizuar në kontratat teknike dhe kontratat e përgjithshme të nënshkruara nga Anëtari me ALPEX-in me qëllim lidhjen me EMCS-në, si dhe çdo detyrim tjetër që rrjedh nga angazhimet e ndërmarra nga Anëtari i Klerimit ndaj ALPEX-it.
- F.6.2.6 Veprimet ose mosveprimet e një Anëtari Klerimi që dëmtojnë reputacionin dhe pozicionin e ALPEX-it ose diskreditojnë shërbimet e ofruara dhe aktivitetet e ushtruara nga ALPEX-i.

F.6.2.7 Ndodhja e ngjarjeve që ndikojnë në funksionimin e një Anëtari Klerimi, të tilla si shpërbërja e ndërmarrjes ose shoqërisë së Anëtarit të Klerimit, nisja e procedurave të Paaftësisë paguese, duke përfshirë falimentimin, mbylljen e detyruar ose rehabilitimin e ndërmarrjes së Anëtarit të Klerimit, si dhe revokimin e licencës së Anëtarit të Klerimit për të operuar ose për të ofruar shërbime.

F.6.2.8 Vendosja e sanksioneve ndaj një Anëtari Klerimi nga Autoritetet Kompetente.

F.6.2.9 Marrjen nga ALPEX-i të informacionit nga Autoritetet Kompetente, duke e njoftuar atë se janë vendosur masa kundër një Anëtari Klerimi në mënyrë që të mbrojnë tregun.

F.6.2.10 Sjellje e gabuar e rëndë nga një Anëtar Klerimi në lidhje me pajtueshmërinë e tij me dispozitat ligjore.

F.6.3 **Organet kompetente për vendosjen e masave**

F.6.3.1 Organi përgjegjës për vendosjen e masave ndaj Anëtarëve të Klerimit është Këshilli Mbikëqyrës i ALPEX-it ose ndonjë nga organet e tij të autorizuar për këtë qëllim. Para se të caktojë një masë, ALPEX-i do të ftojë përfaqësuesit e Anëtarit të Klerimit që të marrin pjesë në një seancë dëgjimore, në një kohë që do të specifikohet në njoftimin përkatës për Anëtarin e Klerimit. Seanca e dëgjimit mund të shmanget nëse ALPEX-i e gjykon të nevojshme vendosjen e menjëhershme të një mase në mënyrë që të mbrojnë tregun e energjisë elektrike dhe interesat e Anëtarëve të Bursës.

F.6.3.2 ALPEX-i, në kuadrin e procedurës për vendosjen e masave ndaj një Anëtari, mund:

- (a) t'i kërkojë Anëtarit të Klerimit të dorëzojë të gjitha të dhënat dhe informacionet që ALPEX-i i gjykon të nevojshme në mënyrë që të shqyrtojë çështjen në fjalë;
- (b) t'u kërkojë një ose më shumë punonjësve, drejtuesve, përfaqësuesve dhe administratorëve të Anëtarit të Klerimit të paraqiten personalisht përpara tij;
- (c) të kërkojë ndërprerjen e menjëhershme të praktikave ose procedurave të aplikuara nga Anëtari i Klerimit kur merr pjesë në Klerim dhe Shlyerje.

F.6.3.3 ALPEX-i mund të vendosë masa mbi një Anëtar Klerimi veçmas ose të kombinuar me Anëtarë të tjerë, sipas rastit, duke marrë parasysh çdo herë të gjitha rrethanat përkatëse.

F.6.3.4 Vendimi për vendosjen e masave duhet t'i komunikohet zyrtarisht Anëtarit të Klerimit.

F.6.4 **Rishikimi i vendimeve**

F.6.4.1 Në rastin kur Këshilli Mbikëqyrës i ALPEX-it ose ndonjë nga organet e tij të autorizuar për këtë qëllim, merr vendim për të vendosur masa ndaj një Anëtari Klerimi, ky vendim mund të jetë objekt rishikimi me kërkesë të Anëtarit të Klerimit nga Këshilli Mbikëqyrës i ALPEX-it, bazuar në një ankim të paraqitur me shkrim nga Anëtari i Klerimit, brenda një periudhe prej pesëmbëdhjetë (15) ditësh nga komunikimi i vendimit ndaj Anëtarit të Klerimit.

F.6.4.2 Nëse ALPEX-i refuzon një aplikim për marrjen e statusit të Anëtarit të Klerimit, ky refuzim mund të jetë objekt i ri-shqyrtimit nga Këshilli Mbikëqyrës i ALPEX-it, me

kërkesë të Anëtarit të Klerimit, të paraqitur brenda një periudhe prej pesëmbëdhjetë (15) ditësh nga komunikimi i vendimit ndaj Anëtarit të Klerimit.

F.6.4.3 Vendimet mbi shqyrtimin e kërkesës i komunikohen Anëtarit të Klerimit.

F.6.5 **Zbatimi i vendimeve**

F.6.5.1 Në qoftë se vendimi për vendosjen e masave mbi një Anëtar Klerimi bëhet përfundimtar dhe i përvokueshëm, ai zbatohet nga ALPEX-i. Në rast se një gjohë i është vënë Anëtarit të Klerimit, Anëtari i Klerimit duhet të paguajë shumën përkatëse brenda tridhjetë (30) ditëve nga data në të cilën vendimi përkatës është bërë përfundimtar dhe i përvokueshëm.

F.6.6 **Njoftimi**

F.6.6.1 Ftesat për një seancë dëgjimore ose vendimet e ALPEX-it do t'i komunikohen Anëtarit të Klerimit me çdo mjet të përshtatshëm të zgjedhur nga ALPEX-i, duke përfshirë mënyrën elektronike.

F.6.6.2 ALPEX-i në çdo rast njofton Autoritetin Rregullator në lidhje me:

(a) vendosjen e një mase ndaj një Anëtari Klerimi, duke u siguruar atyre të gjitha të dhënat dhe informacionet e nevojshme lidhur me shkeljet përkatëse ose arsyet e vendosjes së masës;

(b) heqjen e një mase, kur nuk ka më arsye për ta mbajtur atë.

F.6.6.3 ALPEX mund të bëj publik me çdo mjet të përshtatshëm sipas zgjedhjes së tij vendosjen e një mase ndaj një Anëtari Klerimi dhe heqjen e saj.

F.6.7 **Ngjarja e Forcës Madhore**

F.6.7.1 Ngjarja e Forcës Madhore ka kuptimin e Kapitullit G.4 "Forca Madhore" të Kushteve të Përgjithshme të Rregullave të Tregut të Energjisë Elektrike.

F.6.8 **Publikimi i procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes**

F.6.8.1 ALPEX-i do të publikojë versionin aktual dhe efektiv të Procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes. Data e publikimit të versionit të plotë të ndryshuar të Procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes nuk do të ndikojë në datën e hyrjes në fuqi të Ndryshimit përkatës.

F.6.8.2 ALPEX-i gjithashtu do të publikojë në çdo kohë një listë të Ndryshimeve efektive të cilat janë miratuar por ende nuk janë përfshirë në versionin e aktual të Procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes.

F.6.8.3 ALPEX-i nuk është i detyruar të publikojë ndonjë material që në mënyrë të arsyeshme beson se mund të jetë i një natyre të pahijshme, të turpshme ose të ngjashme me to.

F.6.9 **Sekreti**

F.6.9.1 Funkcionimi i EMCS-së udhëhiqet nga dispozitat mbi sekretin profesional të legjisllacionit në fuqi.

F.6.9.2 Dhënia nga ALPEX-i e informacionit që ka regjistruar, lejohet në rastet e parashikuara nga legjislacioni në fuqi ose që konsiderohet e nevojshme për zbatimin e kësaj Procedurë.

F.6.9.3 ALPEX-i është i detyruar të respektojë sekretin profesional në lidhje me të gjitha të dhënat, faktet dhe informacionin që i vihen për dijeni atij si pjesë e Procedurës për vendosjen e masave kundër një Anëtari Klerimi.

F.6.9.4 Pa cenuar dispozitat në fuqi për sekretin, ALPEX-i mundet me rastet përjashtuese të ofrojë të dhëna, fakte dhe informacione të tilla për:

- (a) Autoritetet Kompetente të cilat kanë të drejtë me ligj për të aksesuar dhe inspektuar të dhënat, faktet dhe informacionin përkatës;
- (b) çdo entitet tjetër Klerimi ose Shlyerje me të cilën ALPEX-i bashkëpunon, me kusht që entitete të tilla janë ligjërisht ose kontraktualisht të detyruara të respektojnë sekretin profesional për shkak të bashkëpunimit të tyre me ALPEX-in.

F.6.10 **Njoftimet e ALPEX-it**

F.6.10.1 Njoftimet që kërkohen të publikohen nga ALPEX-i do të publikohen në faqen e tij të internetit brenda afatit kohor të të përcaktuar në këtë Procedurë të Klerimit dhe Shlyerjes.

G. PROCEDURA E SHLYERJES FINANCIARE

G.1 TË PËRGJITHSHME

G.1.1 Qëllimi

G.1.1.1 Ky kapitull:

- a) specifikon veprimtaritë dhe proceset për shlyerjen të pagesave dhe llogaritjen e tarifave;
- b) përcakton veprimtarinë për llogaritjen dhe shlyerjen e Tarifave në Tregjet e ALPEX-it; dhe
- c) përcakton veprimtarinë bankare dhe Garancisë për të mbështetur shlyerjen e këtyre pagesave dhe tarifave.

G.1.2 Elementet e Shlyerjes

G.1.2.1 ALPEX-i do të kryejë ose garantojë Shlyerjet në përputhje me Procedurën e Klerimit dhe Shlyerjes të vlerave të mëposhtme:

- a) Pagesat e Tregtimit për çdo Faturë;
- b) Tarifat Variabël të Tregtimit dhe të Klerimit të pagueshme nga Anëtarët e Bursës nëpërmjet Anëtarëve të Klerimit në lidhje me Llogaritë e Klerimit të tyre për çdo Faturë;
- c) Tarifat Fikse të pagueshme nga Anëtarët e Bursës dhe/ose Anëtarët e Klerimit sipas Listës së Tarifave të ALPEX-it për çdo Vit ose periudhë me të cilën lidhen këto tarifat;
- d) Tarifat Fikse të pagueshme nga Anëtarët e Klerimit në lidhje me çdo depozitim ose zëvendësim të LoG;

G.1.2.2 Të gjitha pagesat dhe tarifat e përcaktuara në paragrafin G.1.2.1 do të llogariten në përputhje me Procedurën e Klerimit dhe Shlyerjes dhe do të aplikohet TVSH-ja ose të tjera taksa sipas ligjit.

G.1.3 Monedha

G.1.3.1 Shlyerja e Transaksionit do të jenë në Euro për tregun e Shqipërisë dhe të Kosovës, dhe në Lekë për tregun e Shqipërisë vetëm në raste specifike të parashikuara në paragrafin G.1.3.3. Kursi i Këmbimit ndërmjet Euro dhe Lekë, është kursi fiks i këmbimit i publikuar nga Banka e Shqipërisë në ditën e faturës përkatëse.

G.1.3.2 Tarifat Fikse në lidhje me Tregjet e ALPEX-it për Shqipërinë do të shlyhen në Lekë nga Anëtari i Klerimit dhe nga Anëtari i Bursës nëse është rezident në Shqipëri. Kursi i Këmbimit ndërmjet Euro dhe Lekë, është kursi fiks i këmbimit i publikuar nga Banka e Shqipërisë në ditën e faturës përkatëse.

G.1.3.3 Të gjitha pagesat në respekt të Shlyerjes së Transaksioneve për Kontratën Dypalëshe - Over the Counter (OTC) në lidhje me çmimin e rregulluar ndërmjet Furnizuesit të Shërbimit Universal (FSHU sh.a) dhe Korporata Elektroenergjitike Shqiptare (KESH sh.a) do të jetë në Lekë. Kursi i Këmbimit ndërmjet Euro dhe

Lekë, do të jetë kursi fiks i këmbimit i publikuar nga Banka e Shqipërisë në ditën e faturës përkatëse.

G.1.4 Veprimtaritë Bankare

G.1.4.1 Njëpërmjet kontratës së tij me Bankën për Shlyerje, ALPEX-i, administron shërbimet e nevojshme bankare në përputhje me Procedurën e Klerimit dhe Shlyerjes për Anëtarët e Bursës dhe/ose Anëtarët e Klerimit. ALPEX-i dhe çdo Anëtar i Bursës dhe/ose Anëtar i Klerimit, në çdo rast në lidhje me këto veprimtari bankare që duhet të jenë në përputhje me Procedurën e Klerimit dhe Shlyerjes, i merr, i përdor, i vë në dispozicion dhe i administron këto veprimtari bankare në përputhje me paragrafin G.1.6.1.

G.1.5 Banka për Shlyerje

G.1.5.1 Banka për Shlyerje do të jetë një bankë e cila duhet të ketë Licencë Bankare për operim të dhënë nga Banka Qendrore e Shqipërisë ose Kosovës sipas rastit.

G.1.6 Elementet e Veprimtarisë Bankare

G.1.6.1 Veprimtaritë Bankare përbëhen nga shtatë elementë kryesorë që ndikojnë ose rezultojnë nga aktivitetet e Anëtarëve të Bursës dhe/ose Anëtarëve të Klerimit:

- a) Shumat që do të paguhen nga Anëtarët e Klerimit sipas kësaj Procedure.
- b) Shumat që do të paguhen nga Anëtarët e Bursës sipas kësaj Procedure.
- c) Përdorimi e parave nga Llogaria Bankare e Garancisë në Para.
- d) Ekzekutimi i Letër Garancisë (LoG)
- e) Depozitimet në Llogarinë e Garancisë në Para
- f) Depozitimi në Llogaritë e Fondit të Mospërmbushjes së Detyrimeve nga Anëtarët e Klerimit
- g) Depozitimi i interesit dhe Tarifave Fikse dhe Variabël nga Anëtarët e Bursës dhe/ose Anëtarët e Klerimit

G.2 LLOGARITË BANKARE PËR SHLYERJE

G.2.1 Llogaritë Bankare për Shlyerje

G.2.1.1 Llogaritë Bankare për Shlyerje të ALPEX-it do të jenë në emër të ALPEX-it dhe në monedhën Euro dhe/ose Lekë.

G.2.1.2 ALPEX-i do të krijojë dhe përdori në përputhje me këtë Procedure:

- (a) Dy Llogari për Shlyerje në monedhën Euro pranë Bankës për Shlyerje në Shqipëri dhe dy Llogari për Shlyerje në Euro pranë Bankës për Shlyerje Kosovë; dhe
- (b) Dy Llogari për Shlyerje në Lekë pranë Bankës për Shlyerje në Shqipëri,

Nga dhe tek të cilat do të shlyhen të gjitha Pagesat e Tregtimit dhe shlyerja e Tarifave Fikse dhe Variabël të llogaritura në përputhje me këtë Procedure.

- G.2.1.3 Çdo Llogari për Shlyerje për Pagesat e Tregtimit do të jetë një llogari me interes. Interesi mund të jetë negativ ose pozitiv. Çdo interes i kredituar dhe/ose i debituar për shumat e mbajtura në Llogaritë për Shlyerje do të mblidhet dhe i përket ALPEX-it.
- G.2.1.4 Këto llogari do të përdoren për të arkëtuar dhe paguar të gjitha Pagesat e Tregtimit dhe për të arkëtuar Tarifatat Fikse dhe Variabël të llogaritura në përputhje me këtë Procedurë.
- G.2.1.5 Llogaritë për Shlyerje të Anëtarit të Klerimit
- Për Shlyerjen e Transaksioneve, çdo Anëtar Personal i Klerimit dhe Anëtar i Përgjithshëm i Klerimit duhet të mbajë Llogaritë e nevojshme për Shlyerje në Bankën për Shlyerje, në përputhje me dispozitat e Vendimit Teknik përkatës të ALPEX-it.
  - Llogaritë për Shlyerje shfaqen në EMCS dhe tregojnë gjendjen e kredisë ose debisë, që është përkatësisht i pagueshëm ose i arkëtueshëm nga Anëtari i Klerimit.
  - Çdo Anëtar i Klerimit duhet të njoftojë ALPEX-in në lidhje me numrin e Llogarive për Shlyerje që i përkasin atyre, nëpërmjet të cilave do të përmbushë detyrimet e tij monetare në lidhje me të gjitha Pagesat e Tregtimit dhe shlyerjen e Tarifave Fikse dhe Variabël të llogaritura në favor të ALPEX-it.

G.2.2 Llogaria Bankare e Garancisë në Para

- G.2.2.1 Këto llogari do të përdoren nga Anëtari i Klerimit i cili do të dërgojnë në to një pjesë ose të gjithë kufirin e tyre të Kreditit në formën e Garancisë në Para.
- G.2.2.2 Kur një Anëtar Personal i Klerimit vendos të sigurojë një depozitë të tillë monetare, atëherë Anëtari i Klerimit do të udhëzojë ALPEX-in të krijojë dhe të mbajë Llogaritë Bankare të Garancisë në Para në Bankën për Shlyerje. Këto llogari do të jetë vetëm në emër të ALPEX-it dhe do të mbahen në mirëbesim siç përshkruhet më tej në këtë Procedurë.
- G.2.2.3 Në rastin e Anëtarit të Përgjithshëm Klerimi, kjo llogari mund të mbahet në të njëjtën bankë dhe/ose Bankën Qendrore dhe vetëm në emër të ALPEX-it.
- G.2.2.4 Për shmangur dyshimet, ALPEX-i nuk do të ketë asnjë përgjegjësi ose detyrim për asnjë humbje ose mungesë që lind si rezultat i normave negative të interesit të aplikuar për ndonjë nga Llogaritë Bankare e Garancisë në Para.

G.2.3 Parashikimi i Garancisë në Para

- G.2.3.1 Llogaria Bankare e Garancisë në Para në lidhje me secilin Anëtar Klerimi do të përmbajë vlera monetare të Kufirit të Kreditit të këtij Anëtar Klerimi sipas kushteve të mëposhtme:
- Llogaria Bankare e Garancisë në Para do të jetë vetëm në emër të ALPEX-it me emërtimin "**Llogaria Bankare e Garancisë në Para në lidhje me [Vendos të dhënat e Anëtarit të Klerimit]**";

- b) Anëtari Personal i Klerimit dhe ALPEX-i do të nënshkruajnë një formular Udhëzimi Bankar, i cili do të udhëzojë në mënyrë të pakthyeshme Bankën për Shlyerje për të kryer pagesën vetëm me udhëzim të ALPEX-it. Në rast se ka ndonjë Mungesë, ALPEX-i mund të tërheqë fonde nga këto llogari për ta plotësuar këtë Mungesë siç përshkruhet më tej në këtë Procedurë. Procedura e Klerimit dhe Shlyerjes do të ketë përparësi ndaj Udhëzimit Bankar;
- c) Anëtari i Përgjithshëm i Klerimit dhe ALPEX-i do të nënshkruajnë së bashku një formular Udhëzimi Bankar me të njëjtën bankë, ku Anëtari i Përgjithshëm i Klerimit do ta pranojë në mënyrë të parevokueshme për të kryer pagesën vetëm me udhëzim të ALPEX-it. Në rast se ka ndonjë Mungesë, ALPEX-i mund të tërheqë fonde nga këto llogari për ta plotësuar këtë Mungesë siç përshkruhet më tej në këtë Procedurë. Procedura e Klerimit dhe Shlyerjes do të ketë përparësi ndaj Udhëzimit Bankar; dhe
- d) Çdo normë interesi, ose përfitime të tjera të marra për Llogaritë e Garancisë në Para (p.sh. interesat e paguara nga Banka për Shlyerje në Llogaritë e Garancisë në Para për Garancitë e depozituara në Para), pavarësisht nga natyra e tyre, do të bëhen automatikisht pjesë e Garancisë dhe nuk do ti kompensohen Anëtarit përkatës të Klerimit të cilit i atribuohet Llogaria Bankare e Garancisë në Para.

G.2.3.2 Nëse një Anëtar i Klerimit që ka ofruar garanci në lidhje me Llogarinë e Klerimit, kërkon ta zvogëloj vlerën e tij, atëherë shuma e mbetur e parave në një kohë të arsyeshme do të transferohet në llogarinë bankare përkatëse të Anëtarit të Klerimit, vetëm nëse nuk ka detyrime që mbuloohen nga Margjina e Llogarisë përkatëse të Klerimit ose të tilla detyrime duhen përmbushur sipas një mënyrë tjetër në përputhje dispozitat e kësaj Procedure. ALPEX-i mund të refuzojë ta kthejë tepricën e Garancisë të përmendur më lart me qëllim mbulimin e ndonjë risku që lidhet ose me Llogarinë përkatëse të Klerimit, ose në rastin e parashikuar në seksionit G.3.3.2, me Llogari të tjera Klerimi të Anëtarit të Klerimit që bën kërkesën.

G.2.3.3 Me anë të një Vendimi Teknik, ALPEX-i mund të specifikojë më tej çdo çështje teknike dhe detaj të nevojshëm në lidhje me zbatimin e kushteve të këtij seksioni.

G.2.3.4 Çdo tarifë bankare për transferimin e fondeve do të mbulohet nga Anëtari i Klerimit (përfituesi paguan të gjitha tarifat bankare).

G.3 Garancia

G.3.1.1 Anëtarëve të Klerimit u kërkohet të sigurojnë garanci në favor të ALPEX-it për të siguruar detyrimet e tyre të Klerimit dhe Shlyerjes ndaj ALPEX-it në përputhje me dispozitat specifike të kësaj Procedure.

G.3.1.2 Garancia do të sigurohet dhe do të ndahet për Llogari Klerimi.

G.3.2 Format e Garancisë

G.3.2.1 ALPEX-i do të pranojë si garanci në para në monedhën Euro ose Lekë. Garancia mund të pranohet sipas një Vendimi Teknik të ALPEX-it, në përputhje me këtë seksion dhe seksionin G.3.3, ose në formën e një Letër Garancie Bankare në përputhje me paragrafin G.3.2.5

- G.3.2.2 Garancia në Para do të depozitohet tek Llogaria e Garancisë në Para e cila do të jetë në monedhën Euro për Tregjet e ALPEX-it në Shqipëri dhe Kosovë ndërkohë do të jetë në Lekë për Tregjet e ALPEX-it në Shqipëri.
- G.3.2.3 Nëse një Anëtar i Klerimit do të paraqesë Garancinë në Para në monedhën Lekë, atëherë vlera e kësaj Garancie do të jetë të paktën 130% e vlerës ekuivalente në Lekë. Për llogaritjen e vlerës ekuivalente në Lekë, ALPEX-i do të referohet kursit të Bankës së Shqipërisë e specifikuar në Vendimin Teknik.
- G.3.2.4 Nëse rrethanat lidhur me luhatjet e kursit të këmbimit (Lekë-Euro) do të kërkojnë ALPEX-it të ndryshojë përqindjen e mbulimit me Garanci në Para për monedhën Lekë, kjo do të njoftohet përmes Vendimit Teknik të ALPEX-it i cili do të prekë dhe Garancinë aktuale në Para.
- G.3.2.5 Si garanci, ALPEX-i do të pranojë gjithashtu Letër Garanci Bankare (LoG) në varësi të kushteve të mëposhtme:
- a) LoG e lëshon një Bankë Tregtare e licencuar në Shqipëri ose Kosovë sipas rastit;
  - b) LoG duhet të jetë e paravokueshme dhe pa kushte dhe ai që e lëshon nuk mund të mbështetet tek ndonjë përjashtim ligjor ose kontraktual ose në ndonjë mënyrë mbrojtjeje për të kundërshtuar pagesën e garancisë. Ai që lëshon Letër Garancinë është i detyruar të depozitojë menjëherë shumën e plotë të LoG-së ose një pjesë të saj në llogarinë për Shlyerjes të ALPEX-it, ku ALPEX-i ka të drejtë të kërkojë tërheqjen e LoG brenda afatit kohor të përcaktuar në Vendimin Teknik të ALPEX-it;
  - c) LoG mund të kërkohet dhe paguhet, me kërkesë të ALPEX-it, pa asnjë kufizim rregullator, ligjor ose operacional, sipas kërkesës, me qëllim përmbushjen e detyrimeve që rrjedhin nga Pozicionet që klerohen nga Anëtarët e Klerimit në emër të të cilit ishte lëshuar;
  - d) Lëshuesi i LoG nuk i përket të njëjtit grup me Anëtarin e Përgjithshëm të Klerimit.
  - e) LoG është subjekt i konfirmimit nga ALPEX-i përpara se ajo të lëshohet.
- G.3.2.6 Letra e garancisë bankare lëshohet në një format standard që përcaktohet me Vendim Teknik të ALPEX-it. Bazuar në të njëjtin Vendim Teknik, ALPEX-i mund të specifikojë çdo çështje të lidhur dhe detaj të nevojshëm.
- G.3.2.7 ALPEX, bazuar në Vendimin Teknik të tij, duhet të kategorizojë Garancinë që mund të pranojë, duke vendosur kufij përqindje, veçanërisht në lidhje me përqindjet maksimale ose minimale të mbulimit të pranueshëm ose shumën maksimale të mbulimit të pranueshëm për kategori të caktuar.

G.3.3 Të drejtat e ALPEX-it mbi Garancinë

- G.3.3.1 Në rast të Mospërmbushjes së Detyrimeve nga një Anëtar i Klerimit, ALPEX-i në përputhje me kushtet e këtyre procedurave do të përdorë Garancinë për të mbuluar humbjen e shkaktuar nga Mospërmbushja e Detyrimeve që lidhet vetëm me Llogarinë e Klerimit për të cilën është vendosur Garancia.

G.3.3.2 Për përmbushjen e detyrimeve ndaj ALPEX-it, nuk lejohet përdorimi i Garancisë për një Llogari Klerimi të ndryshme nga ajo e sipërpërmendur, përveç rastit kur përfituesi i Llogarisë është i njëjti Anëtar i Bursës.

G.3.3.3 ALPEX-i ka të drejtën që t'i përdorë paratë që i janë dhënë si garanci, të drejtë që mund ta ushtrojë nëpërmjet Anëtarit të Klerimit dhe në përputhje me:

- a) ALPEX-i, thjesht pasi ka njoftuar Anëtarin e Klerimit, mund të përdorë për kohësisht Garancinë e dhënë, në rast Mospërmbushjeje të Detyrimeve nga ana e Anëtarëve të tjerë të Klerimit për të mbuluar riskun e likuiditetit. ALPEX-i nuk mund ta përdorë këtë garanci nëse përbën Garancinë e Vlefshme për Llogarinë e Klerimit të Anëtarit të Klerimit që ka dhënë Garancinë dhe tashmë i është bërë kërkesë ALPEX-it për kthimin e tij. Anëtarët e Klerimit i japin pëlqimin e tyre me shkrim ALPEX-it që ky i fundit të ushtrojë të drejtën e tij për të përdorur Garancinë – në një formë që u është dhënë në momentin e aplikimit fillestar të paraqitur në përputhje me dispozitat e seksionit C.2.
- b) Nëse ALPEX-i ushtron të drejtën e përdorimit, duhet t'i kthejë të njëjtën shumë në të njëjtën monedhë Anëtarit të Klerimit që ka dhënë Garancinë.
- c) ALPEX-i gjithashtu, në rast Mospërmbushjeje të Detyrimeve të një Anëtari të Klerimit dhe pasi ta njoftojë atë, mund të përdorë Garancinë e dhënë prej tij si mjet pagese dhe Shlyerje të detyrimeve të Procedurës së Klerimit për Transaksionet në Tregjet e ALPEX-it që rrjedhin nga Llogaria përkatëse e Klerimit të Anëtarit të Klerimit si rezultat i Shlyerjes së Transaksioneve, duke aplikuar procedurat e netimit.

G.3.4 **Shlyerja e Transaksioneve**

G.3.4.1 Banka për Shlyerje, ALPEX-i dhe Anëtarët e Klerimit marrin pjesë në Shlyerjen e transaksioneve në përputhje me kushtet e kësaj Procedure.

G.3.4.2 Shlyerja kryhet nga çdo Anëtar Klerimi nëpërmjet Bankës për Shlyerje në bazë të udhëzimeve nga ALPEX-it.

G.3.4.3 Pagesat do të kryhen vetëm nga ALPEX-i dhe Anëtarët e Klerimit në Tregjet e ALPEX-it nëpërmjet EMCS.

G.3.4.4 EMCS duhet të jenë në linjë me praktikat bankare standarde dhe me metodat dhe procedurat e përshkruara në Vendimin Teknik të ALPEX-it.

G.3.5 **Pamundësia për të kryer Shlyerjen në Para**

G.3.5.1 Nëse një Anëtar i Klerimit/Banka për Shlyerje nuk është në gjendje t'i komunikojë menjëherë ALPEX-it gjendjet e Llogarive për Shlyerje dhe të kryejë Shlyerjen në para, ALPEX-i, pasi të jetë informuar për këtë çështje nga Anëtari i Klerimit/Banka për Shlyerje, do të organizojë Shlyerjen me anë të procedurave alternative. Në një rast të tillë, Shlyerja në Para mund të kryhet nga një Anëtar tjetër Klerimi ose nëpërmjet të njëjtit Anëtar në përputhje me procedurat alternative.

G.3.5.2 Kur zbatohet procedura e paragrafit të mësipërm, Anëtarët e Klerimit duhet t'i paguajnë ALPEX-it shumat që i detyrohen sipas udhëzimeve të ALPEX-it. Nëse një Anëtar i Klerimit nuk e paguan shumën e detyrimit, Anëtari i Klerimit do të

konsiderohet në Mospërbushje të Detyrimeve dhe i nënshtrohet zbatimit të dispozitave përkatëse të Kapitullit G të kësaj Procedurë.

G.3.5.3 Nëse paaftësia e sipërpërmendur e Bankës për Shlyerje nuk vlen më, Shlyerja në para mund të vazhdojë normalisht nëpërmjet kësaj Banke në përputhje me udhëzimet dhe direktivat përkatëse të ALPEX-it.

G.3.6 **Parimet e përgjithshme të Shlyerjes**

G.3.6.1 Shlyerja me cikle

- a) Shlyerja e Transaksioneve kryhet në mënyrë të përditshme për çdo Ditë Shlyerje në cikle, të cilat përcaktohen në bazë të Procedurës së ALPEX-it.
- b) Operacionet e Shlyerjes që nuk mund të shlyhen në një cikël të caktuar të Ditës së Shlyerjes, për shkak të mosplotësimit të kushteve të Shlyerjes që i rregullojnë ato, transferohen automatikisht në ciklin që vjen menjëherë më pas, në përputhje me kushtet që rregullojnë Shlyerjen në përputhje me Procedurën përkatëse të ALPEX-it.

G.3.6.2 Kryerja e Shlyerjes

- a) Shlyerja i Transaksioneve në lidhje me EMCS kryhet në baza shumëpalëshe ndërmjet ALPEX-it dhe Anëtarëve të tij të Klerimit.
- b) Shlyerja kryhet për Anëtar Klerimi, Llogari Klerimi dhe Llogari për Shlyerje në lidhje me detyrimet dhe pretendimet që lindin për Ditë Klerimi dhe Ditë Shlyerje. Kërkesat për para dhe detyrimet përkatëse të cilat shlyhen në të njëjtën Ditë Shlyerje janë subjekt i netimit.
- c) Shlyerja kryhet në lidhje me të gjithë Anëtarët e Klerimit, ndërkohë që detyrimi ose pretendimi i secilit Anëtar i Klerimit është i pavarur nga përmbushja e detyrimeve të palës tjetër në Transaksionin përkatës. Shlyerja kryhet në cikle dhe bëhet përfundimtare sa herë që kryhet një pjesë e këtij cikli.
- d) Shlyerja kryhet pavarësisht nga përmbushja ose mospërbushja e detyrimeve monetare të Anëtarit të Bursës në tregjet e ALPEX-it ndaj Anëtarëve të Klerimit dhe anasjelltas.

G.3.6.3 Siç përcaktohet në këtë Seksion, të gjitha detajet proceduriale ose teknike në lidhje me procedurat e zbatuara nga ALPEX-i për sa i përket Shlyerjes së Transaksioneve, për shembull në lidhje me orët e punës të përcaktuara për kryerjen e Shlyerjeve në EMCS, në përputhje me dispozitat e kësaj Procedurë, specifikimet e veçanta të algoritmit të Shlyerjes ose numrit dhe kohëzgjatjes e cikleve të Shlyerjes, do të përcaktohen bazuar në një Vendim Teknik të ALPEX-it, pasi të merren parasysh fillimisht specifikimet teknike dhe procedurat e Anëtarit të Klerimit dhe Bankës për Shlyerje.

G.3.7 **Klerimi dhe Shlyerja në lidhje me palët në kontratat OTC**

G.3.7.1 Transaksionet e Palëve në lidhje me kontratat OTC përkatëse do të klerohen përmes Llogarisë së Klerimit ku në rastin e një Anëtari të Bursës (pala blerëse në OTC-në përkatëse) ky do të vendosë në ETSS, Urdhërporosi Blerjeje Marrëse e Çmimit me Prioritet.

- G.3.7.2 Në rastin e Anëtarit të Bursës (pala shitëse në OTC-në përkatës) do të vendosë Urdhërporosi si Ndikues në Çmim ku, Urdhërporositë do të mbulohen me Garanci nga Anëtari i Klerimit i kontraktuar prej tij, sikur këto Urdhërporosi të ishin Urdhërporosi Blerjeje. Anëtari i Klerimit do të kleroj dhe shlyej Transaksionin përkatës që rrjedh nga vendosja e këtyre Urdhërporosive në respekt të parashikimeve në paragrafin G.3.7.4.
- G.3.7.3 Në rast të kryerjes të transaksioneve në lidhje me Anëtarin e Bursës (si Palë blerëse në OTC-në përkatëse) do të rezultojë me mos mbulimin e plotë me garanci prej Anëtarit të Përgjithshëm të Klerimit të kontraktuar prej tij atëherë:
- (a) Kjo diference do të shlyhet prej fondeve të Anëtarit të Bursës nëpërmjet Anëtarit të Përgjithshëm të Klerimit;
  - (b) Nëse diferenca nga paragrafi (a) me sipër nuk shlyhet atëherë Anëtari i Përgjithshëm i Klerimit nuk do të jetë në kushtet e Mospërbushjes së Detyrimeve për këtë rast;
  - (c) Shlyerja e Transaksionit për shumën që vjen nga kjo diference nuk do të kryhet nga ALPEX-i për Anëtarin e Bursës (i cili është Palë shitëse në OTC-në përkatëse). ALPEX-i nuk është përgjegjës për shlyerjen e kësaj vlere Transaksioni;
  - (d) Palët përkatëse në këtë OTC bien dakort që me nënshkrimin e Marrëveshjes së Anëtarësimit në Bursë të shlyejnë midis njeri-tjetrit të tilla shuma në diferencë dhe jo përmes ALPEX-it si Kundërpalë Qendrore.
- G.3.7.4 Në rastin kur Anëtari i Bursës (si Palë shitëse në OTC-në përkatëse) nuk do të dal fitues nga Ankandi përkatës i Ditës në Avancë përfshirë çdo Njësi Kohore Tregu në lidhje me Ditën e Livrimit, për sasinë e energjisë të parashikuar në OTC, atëherë ky Anëtar do të shlyejë çdo vlerë të dal si diference sipas parashikimeve të paragrafit G.3.7.3 nëpërmjet Anëtarit të Përgjithshëm të Klerimit të tij.
- G.3.7.5 Në vijim të paragrafëve G.3.7.3 dhe G.3.7.4 nëse kjo shumë në diference nuk do të shlyhet nga Anëtari i Bursës (si Palë shitëse në OTC-në përkatëse) atëherë Anëtarët (palët në OTC) do të jenë në Mospërbushje të Detyrimeve.
- G.3.7.6 ALPEX-i do të informoj Autoritetin Rregullator.

G.4 DITA E SHLYERJES

G.4.1 Dispozitat e Ditës së Shlyerjes

- G.4.1.1 Të gjitha Shlyerjet e Pagesave të Tregtimit dhe Tarifat Variabël të Tregtimit bazohen në Ditën e Klerimit (C).
- G.4.1.2 Terminologjia “C” nënkupton Ditën e Klerimit përkatës.
- G.4.1.3 Terminologjia “C+X” nënkupton X Ditë Pune pas Ditës së Klerimit.

G.4.2 Kalendari i Shlyerjes

- G.4.2.1 ALPEX-i përpara fillimit të çdo viti, duhet të publikojë Kalendarin e Shlyerjes për të gjitha ditët e vitit të ardhshëm.

G.4.3 Faturat, Vetëfaturimet

G.4.3.1 ALPEX-i do të prodhojë dhe lëshojë Fatura dhe Vetëfaturime për Pagesat e Tregtimit dhe Tarifat Variabël dhe Fikse si më poshtë:

- (a) Faturat dhe Vetëfaturimet për Pagesat Tregtimit dhe Tarifat Variabile do t'u lëshohen të gjithë Anëtarëve të Bursës në lidhje me Pozicionin e tyre të Transaksionit në Ditën e Tregtimit;
- (b) Faturat e Tarifave Fikse do t'u lëshohen të gjithë Anëtarëve të Bursës/Anëtarëve të Klerimit në lidhje me detyrimin në ditën përkatëse;

Me reference të Anëtarit të Klerimit përgjegjës për këto pagesa.

G.4.3.2 Pagesa do të bëhet në përputhje me si më poshtë:

- a) Çdo Faturë dhe Vetëfaturim duhet të përfshijë të paktën:
  - (i) Sasinë dhe çmimin e shitjes/blerjes së energjisë elektrike në tregjet e ALPEX-it për çdo Njësi Kohore Tregu të pasuar nga pagesat përkatëse; dhe
  - (ii) Shumën e të gjitha tarifave të aplikueshme për volumet e Transaksioneve, dhe
  - (iii) do të përfshijë çdo TVSH të aplikueshme;
- b) Çdo Anëtar Klerimi, i Anëtarit të Bursës së faturuar nga Pozicionet e Llogarisë së Klerimit, është debitor i ALPEX-it, dhe duhet të paguajë çdo Faturë që rrjedh nga Llogaria e Klerimit përkatës, të plotë, pa zbritje, duke paguar shumën e duhur në Llogarinë përkatëse të Shlyerjes për vlerën e plotë deri në Datën e Pagesës të Faturës. Dita e Shlyerjes do të jetë dita e punës që pason ditën e Klerimit të Transaksionit nga i cili u krijuan Pozicionet përkatëse: deri në orën 11:00, një (1) Ditë Pune pas datës së Faturës;
- c) ALPEX-i, në varësi të dispozitave të Procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes, do t'i paguajë çdo Vetëfaturim Anëtarit të Klerimit që është kreditor i ALPEX-it duke paguar shumën që duhet nga Llogaria Bankare për Shlyerje në Llogarinë ose Llogaritë Bankare të përcaktuara nga kreditori i ALPEX-it, për vlerën e plotë deri në datën e Pagesës së Vetëfaturimit. Koha e Pagesës së Vetëfaturimit është ora 15:00, dy (2) Ditë Pune pas datës së Vetëfaturimit, përveç rasteve kur ka ndodhur një Borxh i Keq i Pasiguar.

G.4.3.3 Pagesat dhe arkëtimet e sipërpërmendura kryhen në përputhje me Procedurën e Shlyerjes në Para, në përputhje me dispozitat e Kapitullit G.

G.4.3.4 Pa paragjykuar dispozitat e paragrafit G.4.3.2, Anëtari i Klerimit do të bëjë një pagesë totale.

G.4.3.5 Nëse ndonjë Anëtar i Klerimit nuk arrin të paguajë plotësisht një Faturë në përputhje me paragrafin G.4.3.2 b), atëherë Anëtari i Klerimit ka një Mungesë dhe ALPEX-i do;

- (a) Të tërheqë shumën përkatëse në para nga Llogaria e Garancisë në Para të Anëtarit të Klerimit për të mbuluar këtë Mungesë.

- (b) Të bëjë menjëherë një Kërkesë për ekzekutimin e Letër Garancisë Bankare të Anëtarit të Klerimit për të mbuluar këtë Mungesë.
  - (c) Të mbledhë shumat e nevojshme të parave nga Pjesa Proporcionale përkatëse të Anëtarit të Klerimit në Fondin e Mospërbushjes së Detyrimeve dhe/ose shumat përkatëse nga Pjesët e tjera Proporcionale kur është e aplikueshme në përputhje me dispozitat e seksionit G.5.4
  - (d) ALPEX-i do të identifikojë periudhën e shlyerjes me të cilën ka të bëjë Mungesa, që shkakton ekzekutim të Garancisë. Kamatvonesa do të mblidhen për çdo Mungesë dhe Borxh i Keq i Pasiguruar në përputhje me Procedurën e Klerimit dhe Shlyerjes.
- G.4.3.6 Nëse ALPEX-i nuk paguan në përputhje me Procedurën e Klerimit dhe Shlyerjes (me përjashtim të rasteve kur parashikohet ndryshe në Procedurën e Klerimit dhe Shlyerjes) shumën e plotë që i detyrohet në përputhje me një Vetëfaturim për vlerën e plotë deri në Datën Pagesës së Vetëfaturimit, atëherë Kamatëvonesa do të mblidhet mbi shumën e papaguar në përputhje me Procedurën e Klerimit dhe Shlyerjes.
- G.4.3.7 Pavarësisht kryerjes së ekzekutimit të Garancisë nga ALPEX-i, nëse Anëtari i Klerimit plotëson Mungesën qoftë me anë të fondeve të veta, Garancinë në Para ose të një kombinimi të elementëve të sipërpërmendura deri në orën 11:00 të Ditës Tjetër të Punës pas Datës kur Duhet të Paguhet Fatura (C+2), atëherë Shlyerja do të vazhdojë në përputhje me Procedurën e Klerimit dhe Shlyerjes.
- G.4.3.8 Nëse Mungesa nuk paguhet plotësisht deri në orën 11:00 të Ditës Tjetër të Punës pas Datës së Skadimit të Faturës (C+2), atëherë Letra e Garancisë Bankare do të ekzekutohet, në varësi të dispozitave të kësaj Procedurë:
- (a) shumat e Mungesës e mbuluar nga LoG do të bëhet Borxh i Keq i Pasiguruar për qëllimet e kësaj Procedurë të Klerimit dhe Shlyerje;
  - (b) ALPEX-i, aty ku është e mundur, do të mbajë, do të zbresë ose do të kompensojë pagesën e çdo shumë Detyrimesh, në përputhje me Procedurën e Klerimit dhe Shlyerjes, Anëtarit të Klerimit në Mospërbushje të Detyrimeve derisa shumat e Borxhit të Keq të Pasiguruar dhe çdo Kamatëvonesë e Aplikueshme do të jetë rikuperuar plotësisht;

G.5 PARAMETRAT PËR PËRCAKTIMIN E KUFIRIT TË KREDITIT

G.5.1 Llogaritja e Margjinës

- G.5.1.1 ALPEX-i llogarit Margjinën e kërkuar për Llogari Klerimi, duke marrë në konsideratë detyrimet e pagesës me para të llogaritura në seksionin D.3.5, të cilat ende nuk janë shlyer.
- G.5.1.2 ALPEX-i do të ketë të drejtë të ndryshojë në çdo kohë metodat e llogaritjes së Margjinës me qëllim mbrojtjen e tregut. ALPEX-i gjithashtu do të ketë të drejtë të rrisë në çdo kohë kërkesat e Margjinës për të gjitha Llogaritë e Klerimit, si dhe për çdo Llogari Klerimi individuale, dhe të caktojë një afat kohor për sigurimin e kësaj Margjine shtesë, veçanërisht duke marrë parasysh çfarëdo lloj rreziku të afërt.

- G.5.1.3 Pas përfundimit të Pozicioneve të Llogarive të Klerimit nëse Margjina e kërkuar është më e madhe në vlerë, në lidhje me të gjitha Garancitë e Llogarisë së Klerimit përkatëse, Anëtari i Klerimit do të njoftohet nga ALPEX-i në mënyrë që të rregullojë këtë Mungesë brenda një afati kohor të përcaktuar në bazë të Vendimit Teknik përkatës të ALPEX-i. Ky detyrim nuk do të zbatohet nëse Anëtari i Klerimit ndërkohë i ka shlyer detyrimet e tij në para në lidhje me kërkesën e lartpërmendur përmes Procedurës së Shlyerjes me Para.
- G.5.1.4 Nëse Margjina e kërkuar nga ALPEX-i në lidhje me Llogarinë e Klerimit të një Anëtari Klerimi, e llogaritur prej tij në bazë të vlerësimeve që ai kryen pas finalizimit të pozicioneve, është në vlerë më të vogël se vlera e të gjithë Garancisë të Llogarisë përkatëse, meqenëse një garanci i tillë i është dhënë ALPEX-it në përputhje me dispozitat e këtij neni, teprica do të trajtohet si Garanci e Vlefshme. ALPEX-i do t'i caktojë një Kufi Krediti për Anëtarin e Klerimit për secilën prej Llogarive të tij të Klerimit deri në shumën e kësaj Garanci të Vlefshme.
- G.5.1.5 Në rastet kur fondet e disponueshme në formën e parave ose të letër garancisë dhënë ALPEX-it nga një Anëtar i Klerimit me qëllim të mbulimit të Margjinës së kërkuar për më shumë se një Llogari Klerimi, Anëtari i Klerimit duhet që, me përgjegjësinë e tij, t'i deklarojë ALPEX-it pjesën e këtyre fondeve të disponueshme që korrespondojnë me çdo Llogari Klerimi me qëllim plotësimin e kërkesës përkatëse. Në rast të Mospërmbushjes së Detyrimeve nga një Anëtar i Klerimi në përputhje me dispozitat e këtij neni, kjo garanci do të përdoret nga ALPEX-i në përputhje me dispozitat e seksionit G.5.4.

G.5.2 Monitorimi i Kufirit të Kreditit

- G.5.2.1 Gjatë çdo Ditë Tregtimi, për një Anëtar Klerimi për çdo Llogari të tij Klerimi në atë Ditë Tregtimi kryhet një llogaritje në kohë reale e riskut (njihet si Risku Brenda së Njëjtës Ditë) si më poshtë:
- në lidhje me Anëtarët Personal të Klerimit, për Llogarinë Personale të Klerimit, dhe që ka të bëjë me vendosjen e Urdhërporosive në ETSS nga ky Anëtar në rolin e Anëtarit të Bursës dhe kryerjen e Transaksioneve përkatëse që klerohen nëpërmjet Llogarisë Personale të Klerimit përkatës, dhe
  - në lidhje me Anëtarët e Përgjithshëm të Klerimit, për Llogari të Klerimit të Anëtarit të Bursës, të mbajtur nga ky Anëtar Klerimi dhe ka të bëjë me vendosjen e Urdhërporosive në ETSS nga Anëtari i Bursës i kontraktuar nga ky Anëtar Klerimi dhe kryerjen e Transaksioneve përkatëse që klerohen përmes Llogarisë përkatëse të Klerimit të Anëtarit të Bursës.
- G.5.2.2 Me qëllim llogaritjen e Riskut Brenda së Njëjtës Ditë, merren parasysh hapat e mëposhtëm:
- Transaksionet e përfunduara atë ditë në Tregjet e ALPEX-it, në lidhje me çdo Anëtar Burse dhe për Llogari përkatëse të Klerimit, dhe
  - Urdhërporositë e paplotësuara për kryerjen e Transaksioneve për çdo Anëtar Burse në tregjet e ALPEX-it dhe për Llogarinë përkatëse të Klerimit.

Metodologjia për llogaritjen e Riskut Brenda së Njëjtës Ditë, si dhe të gjitha detajet e nevojshme teknike që lidhen me të, do të përcaktohen me Vendim Teknik të ALPEX-it.

- G.5.2.3 ALPEX-i vendos Kufirin e Kreditit dhe e regjistron atë në Llogarinë përkatëse të Klerimit për çdo Anëtar Klerimi në lidhje me secilën prej këtyre Llogarive bazuar në Garancinë e Vlefshme në përputhje me seksionin G.5.1.
- G.5.2.4 Kufiri i Kreditit për Llogari Klerimi dhe Anëtar të Bursës në tregjet e ALPEX-it, siç është përcaktuar në përputhje me paragrafin G.5.2.6, përbën Riskun maksimal Brenda të Njëjtës Ditë sipas paragrafit G.5.2.1 të cilin Anëtari i Klerimit mund të marrë përsipër gjatë Ditës përkatëse të Tregtimit, që lidhet me Llogarinë e Klerimit dhe Anëtarin përkatës të Bursës. Nëse nuk ka Garanci të Vlefshme për Llogari përkatëse të Klerimit dhe Anëtar të Bursës, Kufiri i Kreditit të Anëtarit të Klerimit do të jetë zero për atë Llogari Klerimi, duke ndaluar vendosjen e Urdhërporosisë në përputhje me kushtet e kësaj Procedure.
- G.5.2.5 Kufiri i Kreditit për Anëtar Klerimi, Llogari Klerimi dhe Anëtar Burse, regjistrohet në ETSS dhe ky Kufi përcaktohet në paragrafin G.5.2.6 dhe monitorohet vazhdimisht nga ALPEX-i gjatë gjithë Ditës së Tregtimit.
- G.5.2.6 Çdo Anëtar i Përgjithshëm Klerimi mund të ndajë një Kufi Krediti tek një Llogari Klerimi me kusht që të ketë Garanci të Vlefshme siç llogaritet në paragrafin G.5.1.4 dhe në përputhje me kushtet specifike të dispozitave të mëposhtme:
- (a) Ndarja bëhet pas një deklarate përkatëse të Anëtarit të Përgjithshëm Klerimi të dorëzuar në ALPEX nëpërmjet EMCS-së përpara Kohës së Hapjes së Portës të çdo Tregu ose në çdo moment deri në Kohën e Mbylljes së Portës së çdo Tregu.
  - (b) Përqindja e ndarë ose shuma për Anëtar Burse regjistrohet në Llogarinë e Klerimit të Anëtarit të Bursës.
  - (c) Nëse një Anëtar i Bursës nuk ka Kufi Krediti, nuk do të lejohet të vendosë Urdhërporositë në ETSS, në përputhje edhe me dispozitat specifike të Procedurës së Tregtimit.
  - (d) Një Anëtar i Përgjithshëm Klerimi gjatë Ditës së Tregtimit mund ti ndryshojë shumat e ndara të Kufirit të Kreditit. Një ndryshim i tillë do të bëhet pas deklaratës si në shembullin (a) më sipër. Në rast të një deklarate që shpall ulje të Kufirit të Kreditit që ndahet për një Anëtar të Bursës, deklarata do të pranohet nga ALPEX-i me kusht që Kufiri i ri i reduktuar i Kreditit të Anëtarit të Bursës të jetë më i madh së Kufiri i Kreditit që ai ka përdorur tashmë.
- G.5.2.7 Gjatë Ditës së Tregtimit, Risku Brenda të Njëjtës Ditë i llogaritur tashmë në bazë të Urdhërporosive të paplotësuara të futura në ETSS nga Anëtari i Bursës dhe Transaksioneve që ai ka kryer gjatë së njëjtës Ditë Tregtimi, zbritet në mënyrë progresive nga ALPEX-i nga Kufiri i Kreditit të çdo Llogarie Klerimi, dhe Kufiri i Kreditit shtohet përkatësisht në bazë të Garanci të Vlefshme të Llogarisë së Klerimit.

G.5.3 **Ekzekutimi i Garancisë dhe Hapat për përdorimin e Fondit në Mospërmbushje të Detyrimeve**

G.5.3.1 ALPEX-i do të mbulojë humbjet për Llogari Klerimi në bazë të hapave të procesit të Mospërmbushjes së Detyrimeve si më poshtë në rend kronologjik (default waterfall):

- (a) Detyrimet financiare që lindin në lidhje me Llogarinë e Klerimit në Mospërmbushje të Detyrimeve mbulohen nga Garancia që i është vënë në dispozicion ALPEX-it për këtë Llogari Klerimi në përputhje me seksionin G.5.4.
- (b) Nëse Garancia e shembullit në paragrafin (a) është i pamjaftueshëm, ALPEX-i, me qëllim mbulimin e pjesës së mbetur të detyrimeve financiare, do të përdorë Pjesën Proporcionale të Fondit të Mospërmbushjes së Detyrimeve që i përket Anëtarit të Klerimit që është në Mospërmbushje të Detyrimeve.
- (c) Nëse kontributi i dhënë në shembullin e paragrafit (b) është i pamjaftueshëm, ALPEX-i, me qëllim mbulimin e pjesës së mbetur të detyrimeve financiare, do të përdorë Pjesën Proporcionale të Anëtarëve të tjerë të Klerimit të mbajtura në Fondin e Mospërmbushjes së Detyrimeve në mënyrë proporcionale (pro rata basis), sipas përqindjes së pjesëmarrjes së tyre në Fondin e Mospërmbushjes së Detyrimeve.
- (d) Nëse Pjesa Proporcionale e Anëtarëve të tjerë të Klerimit në Fondin e Mospërmbushjes së Detyrimeve të dhënë në shembullin e paragrafit (c) nuk janë të mjaftueshme, pjesa e mbetur e detyrimeve financiare do të mbulohet nga Burimet Personale të Dedikuara të ALPEX-it.

G.5.3.2 Procesi i mbulimit të detyrimeve financiare të paragrafit të mësipërm nuk çënon të drejtën e ALPEX-it për të kërkuar plotësimin e pretendimeve të tij kundrejt Anëtarit të Klerimit që është në kushtet e Mospërmbushjes së Detyrimeve, veçanërisht kur ALPEX përdor fondet në përputhje me nenet G.5.3.1.c) dhe G.5.3.1.d). Kamatëvonesa për Mospërmbushjen e Detyrimeve do të ngarkohet në shumën që i detyrohet ALPEX-it nga Anëtari i Klerimit që është në kushtet e Mospërmbushjes së Detyrimeve, i llogaritur në ditën pas Datës së Shlyerjes në Para të shumës përkatëse, siç njoftohet nga ALPEX-i.

G.5.3.3 Shuma minimale e Burimeve Personale të Dedikuara është dy për qind (2%) e kapitalit aksionar të ALPEX-it. ALPEX-i rirregullon Burimet e Personale të Dedikuara, sipas përqindjes së sipërpërmendur, sa herë që ka një ndryshim në vlerën e kapitalit të tij aksionar.

G.5.3.4 Në rastin e Mospërmbushjes së Detyrimeve që rezulton në përdorimin e Pjesës Proporcionale të Fondit të Mospërmbushjes së Detyrimeve dhe të Burimeve Personale të Dedikuara të ALPEX-it, pjesërisht ose tërësisht, në përputhje përkatësisht me paragrafët, G.5.3.1, ALPEX-i, me qëllim mbulimin e pjesës së mbetur të humbjes dhe për të vazhduar funksionimin e tij si Kundërpalë Qendrore, pasi të trajtohet Mospërmbushja e Detyrimeve të Anëtarit të Klerimit, do të marrë masat e mëposhtme, duke vendosur një plan kohor përkatës për zbatimin e tyre:

- (a) Aktivizimin e rimbushjes së burimeve të Fondit të Mospërmbushjes së Detyrimeve në përputhje me seksionin C.1.1;

- (b) Në të njëjtën kohë me aktivizimin e masave si në shembullin në paragrafin (a), do të plotësojë Burimet e Personale të Dedikuara për të përmbushur kërkesat e paragrafit G.5.3.3, dhe
  - (c) Do të specifikojë masat e nevojshme të mbulimit të riskut, sipas rastit, për nevojat operacionale të Klerimit deri në rimbushjen e burimeve të shembujve në paragrafin (a) dhe (b). Në kuadrin e fjalisë së mësipërme, masat e mbulimit të rrezikut mund të përfshijnë, si tregues, rritjen e kërkesave të Margjinës, rritjen e përqindjeve të aktiveve likuide të pranuar si garanci, si dhe masa të tjera që mund të merren duke përjashtuar këtë Procedurë me qëllim zbutjen e riskut.
- G.5.3.5 ALPEX-i njofton menjëherë Autoritetet Rregullatore për Mospërmbushjen e Detyrimeve, marrjen e masave dhe afatin kohor për zbatimin e masave të parashikuara në paragrafin G.5.3.4.
- G.5.3.6 Deri në momentin që zbatohen masat e paragrafit G.5.3.4 Klerimi mund të vazhdojë normalisht, me kusht që Anëtarët e Klerimit pjesëmarrës të përmbushin detyrimet e tyre në përputhje me dispozitat e kësaj Procedure.
- G.5.4 Ekzekutimi i Garancisë**
- G.5.4.1 Për të përmbushur pretendimet e tij në lidhje me mbulimin e një detyrimi financiar të shkaktuar nga Mospërmbushja e Detyrimeve, ALPEX-i do të përdorë ose do të vazhdojë me Ekzekutimin e Garancisë të dhënë nga Anëtari i Klerimit që është në kushtet e Mospërmbushjes së Detyrimeve, si më poshtë:
- (a) do të mbledhë shumat që i detyrohen nga Llogaria bankare përkatëse e Garancisë në Para,
  - (b) do të vazhdojë me ekzekutimin deri në vlerën maksimale të Letër Garancisë Bankare të depozituar si garanci nga Anëtari i Klerimit që është në kushtet e Mospërmbushjes së Detyrimeve.
- G.5.5 Tarifa Fikse e Aderimit dhe Tarifa Fikse Vjetore**
- G.5.5.1 ALPEX-i do të publikojë Tarifën Fikse të Aderimit të shprehur në Euro, e cila do të paguhet në Euro nga Anëtarët e Klerimit në Kosovë dhe në Lekë nga Anëtarët e Klerimit në Shqipëri e konvertuar sipas Kursit të Këmbimit të Bankës së Shqipërisë në datën e faturimit.
- G.5.5.2 Anëtarët e Klerimit duhet ti paguajnë ALPEX-it, të plota dhe në para, Tarifën Fikse Vjetore e cila do të paguhet në Euro nga Anëtarët e Klerimit në Kosovë dhe në Lekë nga Anëtarët e Klerimit në Shqipëri e konvertuar sipas Kursit të Këmbimit të Bankës së Shqipërisë në datën e faturimit.
- G.5.5.3 Tarifa Fikse Vjetore dhe Tarifa Fikse e Aderimit paguhen në një shumë totale pas marrjes së kapacitetit përkatës dhe nuk rimbursohen nëse ky kapacitet humbet për çfarëdo lloj arsyeje, përfshirë dhe rastin e bashkimit/shkrirjes.

G.5.6 **Tarifat e tjera**

G.5.6.1 ALPEX-i do të publikojë detajet e Tarifave të tjera fikse, pas miratimit përkatës të tyre.

H. DISPOZITA KALIMTARE

H.1 TË PËRGJITHSHME

H.1.1 Hyrje

- H.1.1.1 Çdo referencë që i bëhet Procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes për çdo gjë që kërkohet të bëhet përpara fillimit të një Viti, në lidhje vetëm me Vitin e Parë të Tregtimit, do të konsiderohet si para Datës së Fillimit të Tregut.
- H.1.1.2 Çdo referencë që i bëhet Procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes për një periudhë para fillimit të një viti, në lidhje vetëm me Vitin e Parë të Tregtimit, do të konsiderohet se i referohet periudhës përkatëse përpara Datës së Fillimit të Tregut, ose një periudhe tjetër që mund të përcaktohet nga Autoriteti Rregullator.
- H.1.1.3 Çdo referencë që i bëhet Procedurës së Klerimit dhe Shlyerjes të një Viti, në lidhje me Vitin e Parë të Tregtimit, do të zbatohet vetëm për atë pjesë të vitit që përfshihet në Vitin e Parë të Tregtimit.
- H.1.1.4 Për të shmangur dyshimet, procesi i Klerimit nuk do të fillojë përpara Datës së Fillimit të Tregut.

H.1.2 Kufiri i Kreditit

- H.1.2.1 Çdo Anëtar i Bursës/Anëtar i Klerimit do t'i japë ALPEX-it një vlerësim të kërkesës së parashikuar për Periudhën fillestare të Ekspozimit, jo më vonë se 2 javë përpara Datës së Fillimit të Tregut.

H.1.3 Ndryshimet

- H.1.3.1 Ndryshimet do të përpunohen me synim që të realizohet arritje sa më e madhe nga Procedura e Klerimit dhe Shlyerjes dhe Objektivave të Procedurës të Klerimit dhe Shlyerjes.
- H.1.3.2 Këto ndryshime do të konsultohen me Palët, përpara se të depozitohen për miratim pranë Autoriteteve Rregullatore.